

KEMISK REAKTIONSTEKNIK

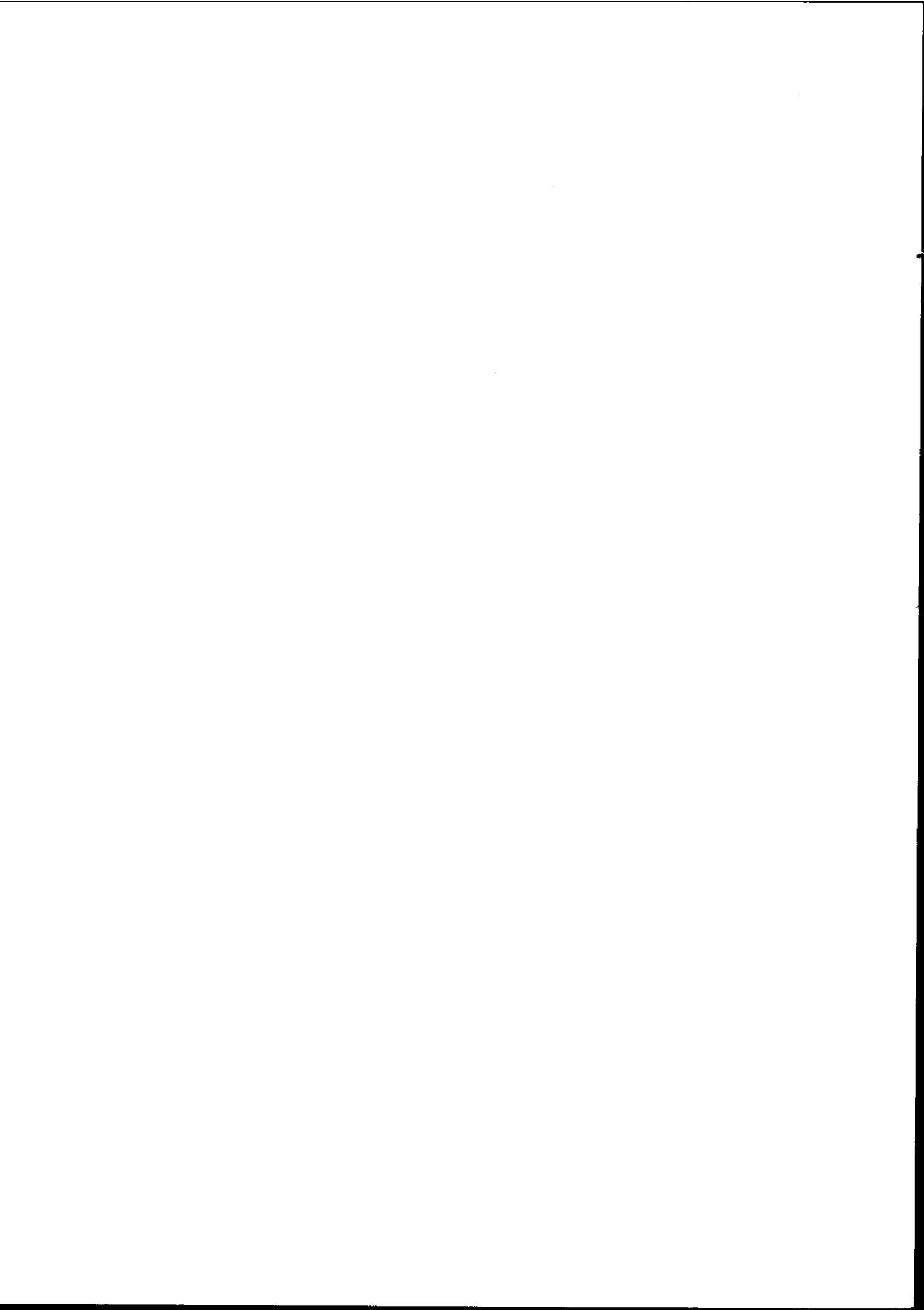
Övn

KF

1996

SIDOR: 73

PRIS: ~~210 kr~~ 35 kr

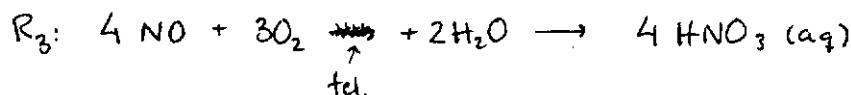
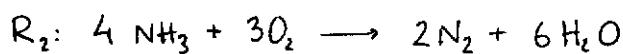
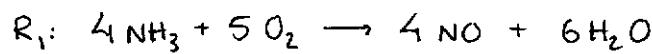
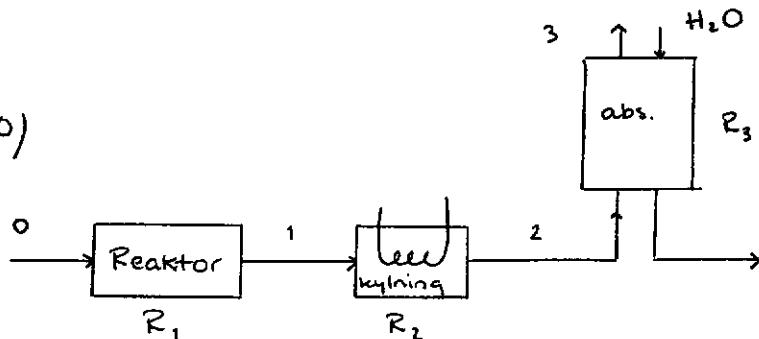

KRT-räkneövningar

960312
Rö1

1.10)

Rö1:1

Räknebas 100 mol/s in totalt.

	0	1	2	3
NH ₃	8.3	8.3 - 4R ₁ = 0.581	0.581 - 4R ₂ = 0	0
O ₂	0.21(100-8.3) = 19.26	19.26 - 5R ₁ = 9.608	9.608 - 3R ₂ = 9.172	9.172 - 3R ₃ = 3.67
N ₂	0.79(100-8.3) = 72.44	72.44	72.44 + 2R ₂ = 72.73	72.73
NO	-	4R ₁ = 7.719	7.719	7.719 - 4R ₃ = 0.386
H ₂ O	-	6R ₁ = 11.58	11.58 + 6R ₂ - 12.45	?

M.B. in -ut -reagerat = 0 [mol/s]

$$R_1 = \frac{0.93 \cdot 8.3}{4} = 1.93 \text{ mol/s}$$

$$0.581 - 4R_2 = 0 \Rightarrow R_2 = 0.145 \text{ mol/s}$$

$$R_3 = \frac{0.95 \cdot 7.719}{4} = 1.83 \text{ mol/s}$$

$$F_{tot,3} = F_{O_2,3} + F_{N_2,3} + F_{NO,3} = 76.79 \text{ mol/s}$$

$$\underline{\underline{y_{O_2}}} = \frac{F_{O_2,3}}{F_{tot,3}} = 4.8 \% \quad \underline{\underline{y_{N_2}}} = 94.7 \% \quad \underline{\underline{y_{NO}}} = 0.5 \%$$

V.B över reaktorn

värme in - värme ut = värme/kyln. + reaktionsvärme = ahl = 0

$$\sum F_j^\circ \langle c_p \rangle_{T_{ref}}^{T_{in}} (T_{in} - T_{ref}) - \sum F_{j1} \langle c_p \rangle_{T_{ref}}^{T_{ut}} (T_{ut} - T_{ref}) + R_1 (-\Delta H) = 0$$

Välj T_{ref} som den temp. där ΔH är givet.

$$\Rightarrow T_{ref} = 25^\circ C.$$

$$\Delta H = \sum_{H_2O} v_i (\Delta H_f^\theta)_i = 6(-242.0) + 4 \cdot 90.0 - 5 \cdot 0 - 4 \cdot (-45.6) = -909.6 \text{ kJ/mol}$$

Uppskatta T_{ut} :

$$\text{anta: } \sum F_{j0} \langle c_p \rangle_{T_{ref}}^{T_{in}} \approx \sum F_{j1} \langle c_p \rangle_{T_{ref}}^{T_{ut}}$$

$$\Rightarrow T_{in} - T_{ut} = \frac{-R_1(-\Delta H)}{\sum F_j^\circ \langle c_p \rangle_{T_{ref}}^{T_{in}}} = \frac{-R_1(-\Delta H)}{F_{tot}^\circ \langle c_p \rangle_{T_{ref}}^{T_{in}} (N_2)} \Rightarrow T_{ut} = 1180^\circ C$$

Gissa $T_{ut} = 1200^\circ C$ (för att få c_p -värdet)

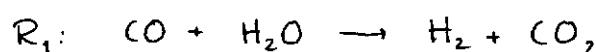
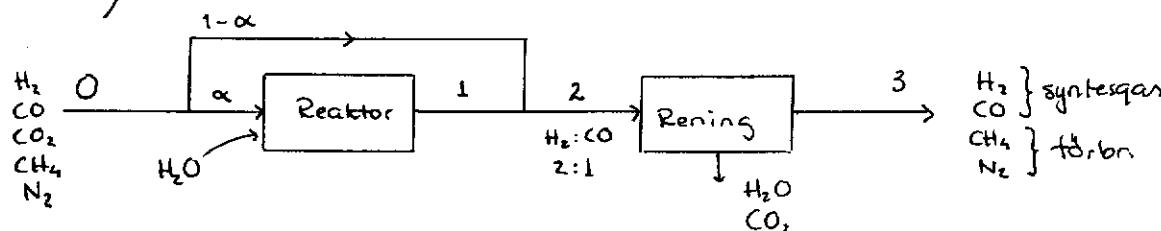
$$\text{V.B. } \Rightarrow T_{ut} = T_{ref} + \frac{R_1(-\Delta H) + \sum F_j^\circ \langle c_p \rangle_{T_{ref}}^{T_{in}} (T_{in} - T_{ref})}{\sum F_{j1} \langle c_p \rangle_{T_{ref}}^{T_{ut}}}$$

$$\Rightarrow T_{ut} = 1083^\circ C$$

Gissa $T_{ut} = 1100^\circ C \Rightarrow$ andra värdet på $\langle c_p \rangle$

$$\Rightarrow \underline{T_{ut} = 1093^\circ C}$$

1.13)

Räknebas: 100 mol/s

	0	1	2	3
H ₂	46.2	$\alpha \cdot 46.2 + R_1$	$46.2\alpha + R_1 + 46.2(1-\alpha) = 46.2 + R_1$	$46.2 + R_1$
CO	46.7	$\alpha \cdot 46.7 - R_1$	$46.7 - R_1$	$46.7 - R_1$
CO ₂	4.6	$\alpha \cdot 4.6 + R_1$	$4.6 + R_1$	0
CH ₄	0.4	$\alpha \cdot 0.4$	0.4	0.4
N ₂	2.1	$\alpha \cdot 2.1$	2.1	2.1
Tot.	100	$100\alpha + R_1$	$100 + R_1$	95.4

M.B.: in-ut-reagerat = aktu = 0

α R_1 :

efter reaktorn 2% CO

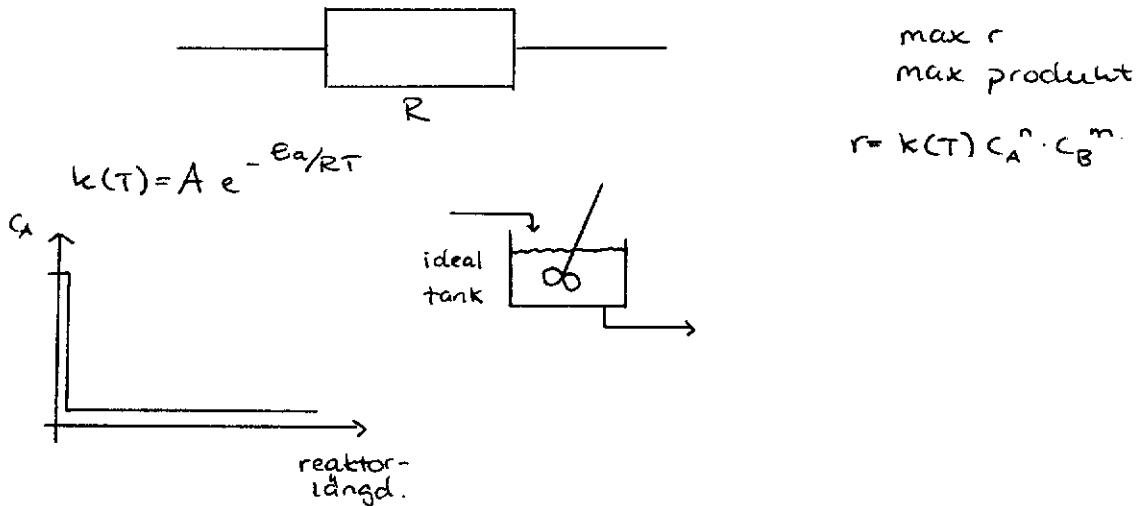
$$\frac{46.7\alpha - R_1}{100\alpha + R_1} = 0.02 \quad (1)$$

$$\frac{46.2 + R_1}{46.7 - R_1} = 2 \quad (2)$$

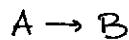
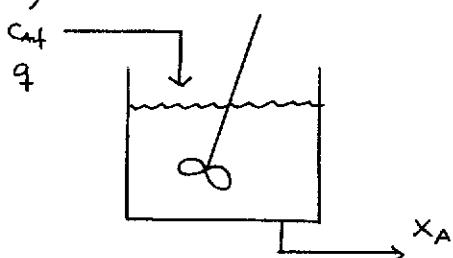
$$(2) \Rightarrow R_1 = 15.73 \text{ mol/s} \quad \text{ins i (1)} \Rightarrow \alpha = 0.359$$

$$1-\alpha = 0.641 = 64.1\% \quad \text{i förbi flödet}$$

$$\text{föroreningshalt (CH}_4 + \text{N}_2) = \frac{0.4 + 2.1}{95.4} = 2.62\%$$

TANKREAKTORN

2.4)

$r = k \cdot C_A \quad k = 0.1 \text{ s}^{-1}$

$p = \text{konst.} \quad q = \frac{\dot{m}}{p} = \text{konst.}$

M.B. m.ap A (mol/s)

$q \cdot C_{A\text{f}} - q \cdot C_A - k \cdot C_A \cdot V_r = 0$

$C_A = C_{A\text{f}}(1-x_A)$

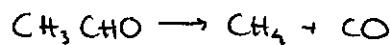
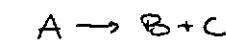
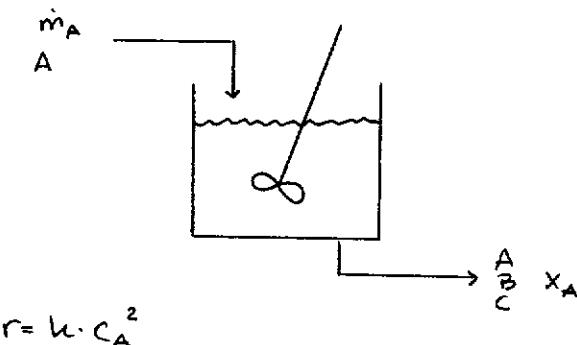
 $x_A = \text{oms. uttrycket är giltigt om } p = \text{konst.}$

$\Rightarrow V_r = \frac{q \cdot C_{A\text{f}} - q \cdot C_{A\text{f}}(1-x_A)}{k C_{A\text{f}}(1-x_A)} = \frac{q(1-1+x_A)}{k(1-x_A)} = \frac{q \cdot x_A}{k(1-x_A)}$

$\Rightarrow \underline{V_r = 0.16 \text{ m}^3}$

Har man en första ordningens reaktion så
har ingående konc. ingen betydelse.

2.10)

Solut: V_rM.B m.a.p. A (mol/s)

$$F_{A1} - F_{Af}(1-x_A) - k \cdot c_A^2 \cdot V_r = 0$$

$$\Rightarrow V_r = \frac{F_{A1} \cdot x_A}{k \cdot c_A^2} \quad (1)$$

$$c_A = \frac{n_A}{V} = \frac{P_A}{R \cdot T} = y_A \cdot \frac{P}{R \cdot T} = \frac{F_A}{F_{\text{tot}}} \cdot \frac{P}{R \cdot T}$$

<u>M.B</u>		<u>in</u>	<u>- ut</u>	<u>- reagerat</u>	<u>= 0</u>	
A		F_{Af}	$- F_{Af}(1-x_A)$	$- R$	$\cdot 0$	$\rightarrow R = F_{Af} \cdot x_A$
B		0	$- F_B$	$+ R$	$\cdot 0$	$F_B = R = F_{Af} \cdot x_A$
C		0	$- \frac{F_C}{\sum \Rightarrow F_{\text{tot}}}$	$+ R$	$\cdot 0$	$F_C = R = F_{Af} \cdot x_A$

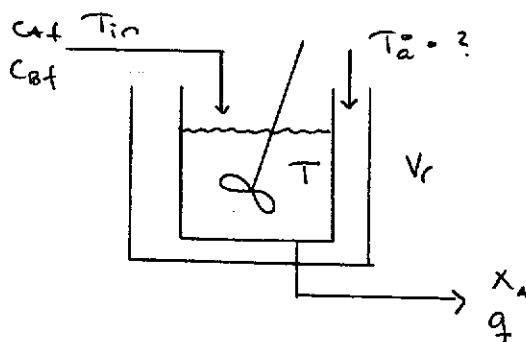
$$\dot{F}_{\text{tot}} = F_{Af}(1-x_A) + 2F_{Af}x_A$$

$$F_{Af} = \frac{\dot{m}}{M} = \frac{0.1}{44}$$

$$V_r = \frac{\frac{\dot{m}}{M} \cdot x_A}{k \left(\frac{F_{Af}(1-x_A)}{F_{Af}(1-x_A) + 2F_{Af}x_A} \cdot \frac{P}{RT} \right)^2} = 34.7 \text{ m}^3$$

$$\underline{V_r = 34.7 \text{ m}^3}$$

2.15)

$$r = k(T) c_A \cdot c_B \quad R = r \cdot V_r$$

T_a från T; T från k(T); k(T) från M.B.

M.B. in - ut - reagerat = 0

$$A: \quad q \cdot C_{Af} - q \cdot C_{Af}(1-x_A) - R = 0 \quad R = q \cdot C_{Af} \cdot x_A$$

$$B: \quad q \cdot C_{Bf} - q \cdot C_B - R = 0 \quad C_B = \frac{q \cdot C_{Bf} - q \cdot C_{Af} x_A}{q} = C_{Bf} - C_{Af} x_A$$

$$C: \quad 0 - q \cdot C_C + R = 0 \quad C_C = \frac{R}{q} = C_{Af} x_A$$

$$r = \frac{R}{V_r} = k(T) \cdot C_{Af} (1-x_A) (C_{Bf} - C_{Af} x_A) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow k(T) = \frac{q \cdot C_{Af} \cdot x_A}{V_r \cdot C_{Af} (1-x_A) (C_{Bf} - C_{Af} x_A)} = 0.0469$$

$$k(T_{in}) = A e^{-E_a/RT_{in}} \Rightarrow A = \frac{k(T_{in})}{e^{-E_a/RT_{in}}}$$

$$k(T) = A e^{-E_a/RT} \Rightarrow -\frac{E_a}{RT} = \ln \frac{k(T)}{A}$$

$$\Rightarrow T = -\frac{E_a}{R \cdot \ln \left(\frac{k(T)}{k(T_{in}) / e^{-E_a/RT_{in}}} \right)}$$

$$\rightarrow T = 399.92 \text{ K}$$

Detta är temp. i reaktorn. Ställ upp en V.B för att få reda på vilken temp. ångan måste ha.

V.B. över reaktorn (1/s)

$$Q_{in} - Q_{out} + R(-\Delta H) + \dot{Q}_v = 0$$

$\uparrow$
värmn.

$$Q_{in} = \sum F_j \langle c_{pj} \rangle_{T_{ref}}^{T_{in}} (T_{in} - T_{ref}) = 0 \quad \{ T_{in} = T_{ref} \}$$

$$Q_{out} = \sum F_j \langle c_{pj} \rangle_{T_{ref}}^{T_{out}} (T_{out} - T_{ref}) =$$

Rö 2:4

$$= (\bar{F}_A C_{PA} + \bar{F}_B C_{PB} + \bar{F}_C C_{PC}) \frac{(T - T_{ref})}{T_{ref} - T_{reactor}} =$$

$$= (q C_{A\text{f}} (1-x_A) C_{PA} + q (C_{B\text{f}} - C_{A\text{f}} x_A) C_{PB} + q C_{C\text{f}} x_A C_{PC}) \frac{(T - T_{ref})}{T_{ref}} = 15963 \text{ J/s}$$

$$R(-\Delta H) = q C_{A\text{f}} x_A (-\Delta H) = -24000 \text{ J/s}$$

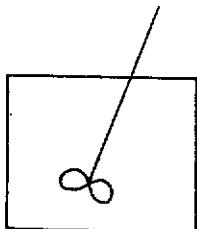
$$\dot{Q}_v = U \cdot A (T_a - T) = Q_{ut} - R(-\Delta H) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \underline{T_a} = T + \frac{\dot{Q}_{ut} - R(-\Delta H)}{U \cdot A} = \underline{227^\circ C}$$

960329
Rö 3IDEALA SATSREAKTOR

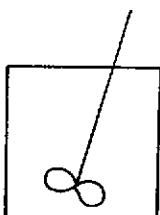
Rö 3:1

ideal $\Leftrightarrow$ samma halter, temp. i hela reaktorn vid samma tid.

$$\text{M.B. } V_r \cdot j_j \cdot r = \frac{dn_j}{dt}$$

3.5)

$$r = r_1 - r_{-1} = k_1 C_A C_B - k_{-1} C_R C_S$$

$$\text{funkt} \Rightarrow r_1 = r_{-1} \quad K = \frac{C_R \cdot C_S}{C_A \cdot C_B} = \frac{k_1}{k_{-1}} \Rightarrow k_{-1} = \frac{k_1}{K}$$

M.B m.a.p. B (mol/s)

$$-r \cdot y_r = \frac{dn_B}{dt} = \frac{dc_B}{dt} y_r$$

uttryck $C_i(t)$ som funktion av $x_B(t)$

$$n_B = n_{B0} (1 - x_B) ; \quad C_B = C_{B0} (1 - x_B)$$

$$C_A = C_{A0} - C_{B0} x_B \quad C_S = C_{S0} + C_{B0} x_B$$

$$C_R = 0 + C_{B0} x_B$$

$$c_{AO} = \frac{n_{AO}}{V_r} - \frac{y_{AO} n_{tot+0}}{V_r} = \frac{y_{AO} \cdot n_{tot+0}}{M_{tot+0}/P_{tot}} = \frac{y_{AO} \cdot P_{tot}}{M_{tot}}$$

$$M_{tot+0} = 0.15 \cdot 60 + 0.30 \cdot 46 + 0.55 \cdot 18 = 32.7 \text{ kg/kmol}$$

$$\Rightarrow c_{AO} = 9.174 \text{ kmol/m}^3$$

$$c_{BO} = y_{BO} \frac{P_{tot}}{M_{Tot}} = 4.587 \text{ kmol/m}^3$$

$$c_{SO} = 16.82 \text{ kmol/m}^3$$

$$-r = \frac{d(c_{BO}(1-x_B))}{dt} = -c_{BO} \frac{dx_B}{dt}$$

$$\int_{x_{BO}}^{x_B(t)} \frac{c_{BO}}{r} dx_B = \int_0^t dt \Rightarrow$$

$$t = \int_0^t \frac{c_{BO}}{k(c_{AO} - c_{BO}x_B)(c_{BO}(1-x_B)) - \frac{k-1}{K} c_{BO} x_B (c_{SO} + c_{BO}x_B)} dx_B$$

$$t = \int_0^{x_B} \frac{1}{ax_B^2 + bx_B + c} dx_B \quad \text{löses u.h.a } \beta !$$

$$\Rightarrow t = 2.185 \text{ h}$$

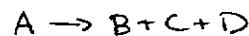
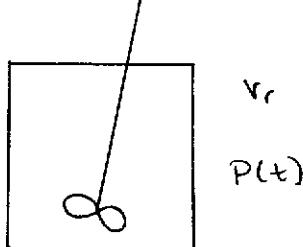
$$n_{\text{cyliner/dygn}} = \frac{24}{2.185 + 1} = 7.535 \text{ cyliner/dygn}$$

$$m_R = \frac{50}{7.535} \text{ ton/sats} = 6.636 \text{ tonR/sats}$$

$$c_R = c_{BO} \cdot x_{BO\text{olut}} = \frac{n_R}{V_r} = \frac{m_R / m_R}{V_r}$$

$$\Rightarrow V_r = \frac{m_R}{M_R \cdot c_{BO} \cdot x_{BO\text{olut}}} = \underline{\underline{46.97 \text{ m}^3}}$$

3.7)

$$r = k \cdot c_A$$

$$P(t) = \frac{n_{tot+0}(t) \cdot R \cdot T}{V_r}$$

$$n_A = n_{AO} (1 - x_A(t)) \quad n_C = 0 + n_{AO} x_A(t)$$

$$n_B = 0 + n_{AO} x_A(t) \quad n_D = 0 + n_{AO} x_A(t)$$

$$\Rightarrow n_{tot+0} = n_{AO} (1 + 2x_A(t)) \quad (\text{Summe!})$$

N.B. m.a.p A (mol/s)

$$-k \cdot c_A \cdot V_r = \frac{dn_A}{dt} \Rightarrow -n \cdot r_A = \frac{dn_A}{dt}$$

$$-\int_0^t k \cdot dt = \int_{n_{A0}}^{n_A(t)} \frac{dn_A}{r_A} \quad -k \cdot t = \ln \frac{n_A(t)}{n_{A0}} \quad e^{-kt} = \frac{n_A(t)}{n_{A0}}$$

$$\Rightarrow n_A(t) = n_{A0} e^{-kt} \quad n_A = n_{A0} (1 - x_A(t))$$

$$x_A(t) = 1 - e^{-kt}$$

$$P(t) = \frac{n_{A0} (1 + 2(1 - e^{-kt})) \cdot R \cdot T}{V_r} \quad \text{låt } t \rightarrow \infty$$

$$P_\infty = \frac{n_{A0} (1 + 2(1 - 0)) \cdot R \cdot T}{V_r} \Rightarrow n_{A0} = \frac{P_\infty \cdot V_r}{3RT}$$

$$\Rightarrow P(t) = \frac{P_\infty \cdot V_r}{3RT} (1 + 2(1 - e^{-kt})) \cdot \frac{R \cdot T}{V_r}$$

$$\frac{P(t)}{P_\infty} = 1 - \frac{2}{3} e^{-kt} \Rightarrow \frac{2}{3} e^{-kt} = 1 - \frac{P(t)}{P_\infty}$$

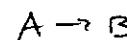
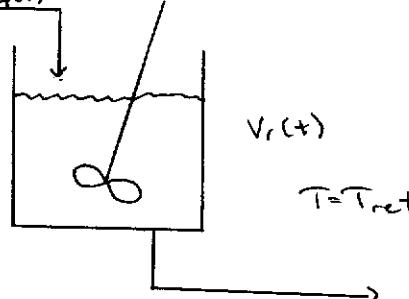
$$\Rightarrow kt = -\ln \frac{3}{2} \left(1 - \frac{P(t)}{P_\infty} \right)$$

$$k = \underbrace{-\ln \frac{3}{2} \left(1 - \frac{P(t)}{P_\infty} \right)}_{\alpha} / t$$

Plotta α mot t k fås som lutningen!

$$k = 4.4 \cdot 10^{-4} \text{ s}^{-1}$$

3.10)

$$r = k \cdot c_A$$

V.B över reaktorn (1/s)

in + reaktionsvarme = 0

$$q(t) \cdot p \cdot c_p (T_{ug} - T_{ref}) + r (-\Delta H) \cdot V_r = 0$$

M.B totalt (m³/s)

$$q(t) = \frac{dV_r}{dt} \quad \text{in} = \text{ach}$$

M.B m.a.p A (mol/s)

$$-k \cdot c_A \cdot V_r(t) = \frac{dc_A}{dt} = \frac{d(c_A V_r)}{dt} = c_A \frac{dV_r}{dt} + V_r \frac{dc_A}{dt}$$

$$-k \cdot c_A \cdot V_r(t) = V_r \frac{dc_A}{dt} + c_A \cdot \underbrace{\frac{r \cdot \Delta H \cdot V_r}{p \cdot c_p \cdot \Delta T}}_{\frac{dV_r}{dt} = q(t)}$$

$$-k \cdot c_A = \frac{dc_A}{dt} + c_A \cdot \underbrace{\frac{k \cdot \Delta H}{(p \cdot c_p \cdot \Delta T)}}_{-\alpha}$$

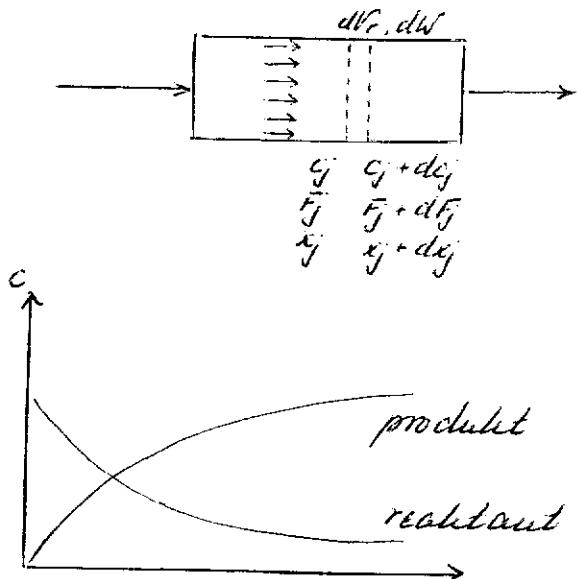
$$\frac{dc_A}{dt} = -k (c_A + \alpha \cdot c_A^2) \Rightarrow \int_{c_{A0}}^{c_A(t)} \frac{1}{-(k \cdot c_A + \alpha \cdot c_A^2)} dc_A = \int_0^t dt$$

$\Rightarrow t = \dots$ löser u.h.a. β !

$$-k \cdot t = \left[\ln \frac{\alpha c_A + 1}{c_A} \right]_{c_{A0}}^{c_A} \Rightarrow -k \cdot t = \ln \left(\frac{(\alpha c_A + 1) \cdot c_{A0}}{c_A (\alpha c_{A0} + 1)} \right)$$

$$e^{-kt} = \frac{\alpha c_A + 1}{c_A} \cdot \frac{c_{A0}}{\alpha c_{A0} + 1}$$

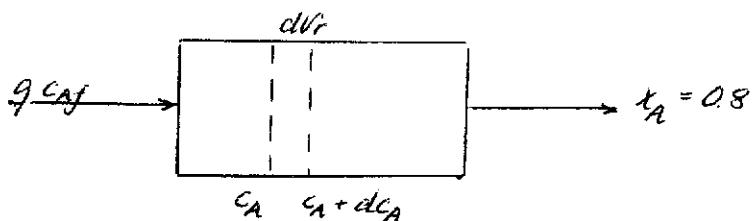
$$\underline{c_A = \frac{e^{-kt} c_{A0}}{\alpha c_{A0} + 1 - e^{-kt} \cdot c_{A0} \cdot \alpha}} = \{t=2h\} = \underline{308,5 \text{ mol/m}^3}$$

Ideala fabreaktorKRT räkneövn.
960419

Plugflöde

$\Rightarrow$ konc, T samma i ett radiellt tvärsnitt
Gradient försummas

- Försummar axiell omhändring
- c_j, F_j ger något lättare balanser än x_j .

4.3

Vätskefas, $g = \text{konst}$

Sökt: V_r

MB map A över ett litet volymselement dV_r [mol/s]:

$$g c_A - g(c_A + dc_A) - r dV_r = 0$$

$$\Rightarrow -g dc_A = r dV_r$$

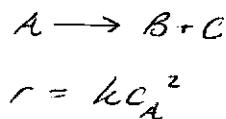
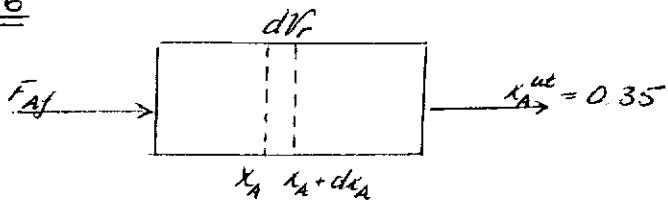
Da $dV_r \rightarrow 0 \quad r \rightarrow k c_A$

$$\Rightarrow -g dc_A = k c_A dV_r$$

$$-\int_{c_{Af}}^{c_{Aj}(1-x_A)} \frac{dc_A}{c_A} = \int_0^{V_r} \frac{k}{g} dV_r$$

$$-\left[\ln c_A \right]_{c_{Af}}^{c_{Aj}(1-x_A)} = \frac{k}{g} V_r$$

$$\text{Därför } V_r = -\frac{g}{k} \ln \left(\frac{c_{Af}(1-x_A)}{c_{Aj}} \right) = \left\{ \text{insätt. siffror} \right\} = \underline{\underline{0.064 \text{ m}^3}}$$

4.6

Sökt: Reaktorlängden l , färs ur V_r

MB map A över volymelementet dV_r [mol/s]

$$F_Af(1-x_A) - F_Af(1-(x_A+dx_A)) - r dV_r = 0$$

$$F_Af dx_A = r dV_r \quad (1)$$

$$\text{sat } dV_r \rightarrow 0 \quad r \rightarrow k c_A^2$$

$$c_A = \frac{P_A}{RT} = y_A \frac{P}{RT} = \frac{F_A}{F_{\text{tot}}} \frac{P}{RT} = \frac{F_Af(1-x_A)}{F_{\text{tot}}} \frac{P}{RT}$$

$$\text{Sökt } F_{\text{tot}}: \quad F_A = F_Af(1-x_A)$$

$$F_B = F_Af x_A$$

$$F_C = F_Af x_A \quad \Rightarrow F_{\text{tot}} = F_Af(1+x_A)$$

Ansättning i (1)

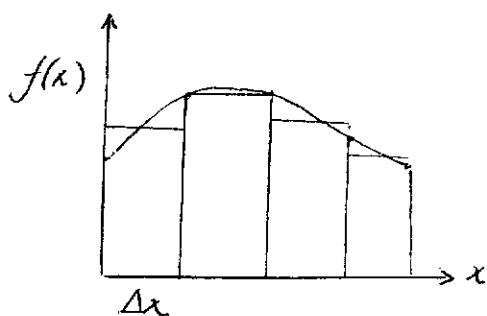
$$F_Af dx_A = k \cdot \frac{F_Af^2 (1-x_A)^2}{F_Af^2 (1+x_A)^2} \left(\frac{P}{RT}\right)^2 dV_r$$

$$\int_0^{x_A^{\text{ut}}} \frac{(1+x_A)^2}{(1-x_A)^2} dx_A = \int_0^{V_r} \frac{k}{F_Af} \left(\frac{P}{RT}\right)^2 dV_r$$

I löses via $\cdot$ tabell (β)

$\cdot$ numeriskt via dator
 $\Rightarrow \cdot$ numeriskt för hand

Numeriskt för hand $\cdot$ Trapetsmetoden

x	$f(x) = \frac{(1+x)^2}{(1-x)^2}$
0	1
0.05	1.22
0.10	1.49
0.15	1.83
0.20	2.25
0.25	2.78
0.30	3.45
0.35	4.31

$$\Delta x = 0.05$$

$$\begin{aligned} J &= \Delta x \left[\frac{f(x_1) + f(x_2)}{2} + \frac{f(x_2) + f(x_3)}{2} + \dots \right] = \\ &= \Delta x \left[\frac{1}{2} f(x_1) + f(x_2) + \dots + \frac{1}{2} f(x_n) \right] \end{aligned}$$

Da, fas $J = 0.784$ jämför m. matlab: 0.7807

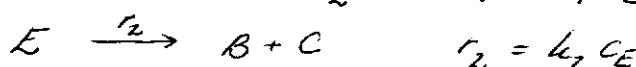
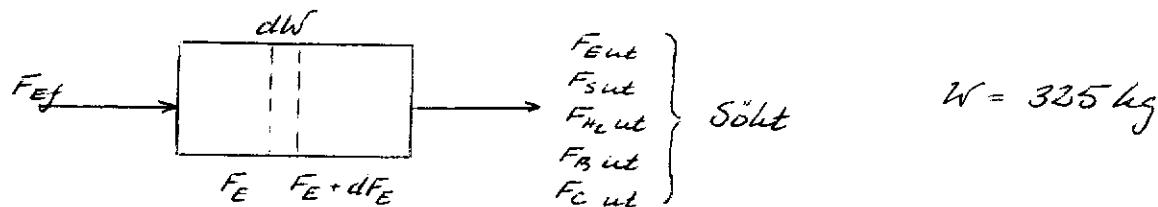
$$V_r = \frac{F_A f \left(\frac{RT}{P} \right)^2}{k} \cdot J = 0.02775$$

$$V_r = \frac{\pi d^2 L}{4} \Rightarrow L = \frac{4}{\pi d^2} V_r = \underline{3.55 \text{ m}}$$

Med J eul. matlab: $L = 3.53 \text{ m}$

Anm. Lättare att räkna med F_A

4.7

MB map E över masselementet dW [mol/s]

$$\begin{aligned} F_E - (F_E + dF_E) - (r_1 + r_2) dW &= 0 \\ -dF_E - (r_1 + r_2) dW & \quad (1) \end{aligned}$$

$$\text{dåt } dW \rightarrow 0 \quad \begin{aligned} r_1 &\rightarrow h_1 c_E \\ r_2 &\rightarrow h_2 c_E \end{aligned}$$

$$c_E = \frac{P_E}{RT} = y_E \frac{P}{RT} = \frac{F_E}{F_{tot}} \frac{P}{RT}$$

Sök ett uttryck för F_{tot} !

$$F_{\text{tot}} = F_E + F_S + F_{H_2} + F_B + F_C$$

$$F_S + F_B = F_{\text{ef}} - F_E \quad \left\{ \text{Det som förhindras av } E \right\}$$

$$F_{H_2} = F_S, \quad F_C = F_B$$

$$\text{Detta ger } F_{\text{tot}} = F_E + 2(F_{\text{ef}} - F_E) = 2F_{\text{ef}} - F_E$$

Insättning i (1)

$$\begin{aligned} -dF_E &= (k_1 + k_2) \frac{F_E}{2F_{\text{ef}} - F_E} \cdot \frac{P}{RT} dW \\ \int_{F_{\text{ef}}}^{F_{\text{ent}}} (2F_{\text{ef}} \frac{1}{F_E} - 1) dF_E &= - \int_0^W (k_1 + k_2) \frac{P}{RT} dW \\ \left[2F_{\text{ef}} \ln F_E - F_E \right]_{F_{\text{ef}}}^{F_{\text{ent}}} &= -(k_1 + k_2) \frac{P}{RT} W \end{aligned}$$

Insättning av integrationsgränser:

$$2F_{\text{ef}} \ln F_{\text{ent}} - F_{\text{ent}} - 2F_{\text{ef}} \ln F_{\text{ef}} + F_{\text{ef}} = -(k_1 + k_2) \frac{P}{RT} W$$

$$2F_{\text{ef}} \ln F_{\text{ent}} - F_{\text{ent}} = 2F_{\text{ef}} \ln F_{\text{ef}} - F_{\text{ef}} - (k_1 + k_2) \frac{P}{RT} W = -1.69$$

Vh. måste lösas iterativt för att få fram F_{ent}

$$0 < F_{\text{ent}} < 2$$

$$\begin{array}{lll} \text{Gissa } F_{\text{ent}} = 1 & \Rightarrow & W = -1 \\ & 0.8 & -1.69 \quad \text{OK!} \end{array}$$

$\left\{ \text{Ett hår problemet lösas med Newton-Raphson} \right\}$

$$F_{\text{ent}} = 0.80 \text{ mol/s}$$

Sökt F_S, F_{H_2}, F_B och F_C

$$\text{Total MB in - ut - reagerat} = 0$$

$$\text{med } E: \quad F_{\text{ef}} - F_{\text{ent}} - (R_1 + R_2) = 0$$

$$S: \quad 0 - F_{S\text{ut}} + R_1 = 0$$

$$H_2: \quad 0 - F_{H_2\text{ut}} + R_2 = 0$$

$$B: \quad 0 - F_{B\text{ut}} + R_2 = 0$$

$$C: \quad 0 - F_{C\text{ut}} + R_2 = 0$$

$$R_1 + R_2 = F_{Ej} - F_{Eut}$$

$$R_1 = \int_0^{V_r} r_1(V_r) dV_r = k_1 \int_0^{V_r} c_E(V_r) dV_r$$

$$R_2 = \int_0^{V_r} r_2(V_r) dV_r = k_2 \int_0^{V_r} c_E(V_r) dV_r$$

Da $\frac{R_1}{R_2} = \frac{k_1}{k_2} \Rightarrow R_1 = R_2 \cdot \frac{k_1}{k_2}$

$$\left(\frac{k_1}{k_2} + 1\right) R_2 = F_{Ej} - F_{Eut} \Rightarrow R_2 = \frac{k_2}{k_1 + k_2} (F_{Ej} - F_{Eut})$$

$$R_1 = \frac{k_1}{k_1 + k_2} (F_{Ej} - F_{Eut})$$

Insättning av siffror ger $R_1 = 0.97 \text{ mol/s}$
 $R_2 = 0.23 \text{ mol/s}$

Svar $F_{Eut} = 0.80 \text{ mol/s}$

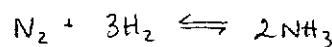
$$F_{Sut} = F_{H_2ut} = 0.97 \text{ mol/s}$$

$$F_{But} = F_{Cut} = 0.23 \text{ mol/s}$$

ADIABATISKA JÄMVIKTSPROCESSER

960423

5.10)

1. Konstruera jämviktskurvan

$$x = x_A$$

givet $\left. \begin{array}{l} K_p(T) \\ x(K_p) \end{array} \right\} x(T)$

$$K_p = \frac{P_C^2}{P_A \cdot P_B^3} = \frac{y_C^2 P^2}{y_A \cdot P \cdot y_B \cdot P^3} = \frac{\left(\frac{F_C}{F_{tot}}\right)^2 \cdot P^2}{\frac{F_A}{F_{tot}} \cdot P \cdot \left(\frac{F_B}{F_{tot}}\right)^3 \cdot P^3} = \frac{F_{tot}^2}{P^2} \cdot \frac{F_C^2}{F_A \cdot F_B^3}$$

uttryck flödena i x_A :

$$F_A = F_{Af}(1-x_A)$$

$$F_B = F_{Bf} - 3F_{Af}x_A$$

$$F_C = F_{Cf} + 2F_{Af}x_A$$

$$F_I = F_{Af} + F_{CH_4f}$$

$$F_{tot} = F_{Af}(1-2x) + F_{Bf} + F_{Cf} + F_{Af} + F_{CH_4f} =$$

$$= 100 - 47,25x$$

Räknebas: 100 mol/s totalt in

$$F_{Cf} = 4 \text{ mol/s}$$

$$F_{Af} = 0,5 \text{ mol/s}$$

$$F_{CH_4f} = 1 \text{ mol/s}$$

$$\left. \begin{array}{l} F_{Af} + F_{Bf} = 100 - 5,5 = 94,5 \text{ mol/s} \\ F_{Bf} = 3 \cdot F_{Af} \end{array} \right\} 4F_{Af} = 94,5 \text{ mol/s}$$

$$F_{Af} = 23,625 \text{ mol/s} \quad F_{Bf} = 70,875 \text{ mol/s}$$

$$\Rightarrow K_p = \frac{(1+47,25x)^2}{23,625(1-x)(70,875-70,875x)^3} \cdot \frac{(100-47,25x)^2}{P^2} \quad (1)$$

$$\ln K_p = -20,82 + \frac{11301}{T} \quad \Rightarrow \quad T = \frac{11301}{\ln K_p + 20,82} \quad (2)$$

$$\frac{x}{0}$$

$$K_p(x) \text{ ur (1)}$$

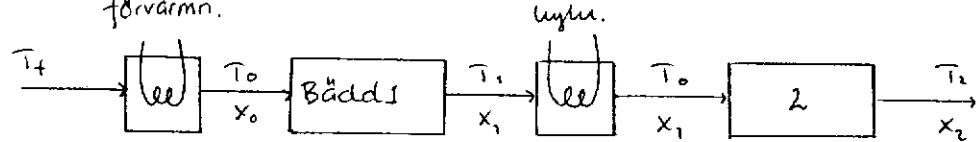
$$T(K_p) \text{ ur (2)}$$

$$< 1$$

$\Rightarrow$ Jämviktskurva

2. Konstruera driftslinjer

a) förvärmn.

utgång.

V.B. (J/s)

$$\dot{Q}_{in} - \dot{Q}_{out} + R(-\Delta H) = 0$$

Bädd 1:

$$\dot{Q}_{in} = \sum F_j f_c p_j (T_0 - T_{ref}) = \begin{cases} T_0 = 430^\circ C \\ T_{ref} = 400^\circ C \end{cases} = \dots = 9.1579 \cdot 10^4 \text{ W}$$

$$\dot{Q}_{out}(x) = \sum F_j f_c p_j (T - T_{ref}) = \dots = \underbrace{(3052,64 - 583,54x)(T - T_{ref})}_{\text{allmän formel.}} \quad (3)$$

$$R(-\Delta H) = F_{Af} \times (-\Delta H) = 2.244 \cdot 10^6 \times$$

ins. i V.B. $\Rightarrow$

$$9.1579 \cdot 10^4 - (3052,64 - \underbrace{583,54x}_{\text{försumman.}})(T - T_{ref}) + 2.244 \cdot 10^6 x = 0$$

lös ut x som funkt av T .

$$\Rightarrow x = \frac{-9.1579 \cdot 10^4 - 3052,64 \cdot T_{ref}}{2.244 \cdot 10^6} + \frac{3052,64}{2.244 \cdot 10^6} \cdot T$$

$$x = 1.36 \cdot 10^{-3} T - 0,585$$

lägg in i x, T -diagram tillsammans med
jämvärtskurvan. se sid R&S:5

Bädd 2

$$(3) \Rightarrow \dot{Q}_{in} = (3052,64 - 583,54 \cdot 0,146)(430 - 400) = 8.9023 \cdot 10^4 \text{ W}$$

$$\dot{Q}_{out} = (3052,64 - 583,54x)(T - T_{ref})$$

$$R(-\Delta H) = (F_{Af}(1-x_1) - F_{Af}(1-x))(-\Delta H) = F_{Af}(x - x_1)(-\Delta H) = 2.244 \cdot 10^6 x - 3.2768 \cdot 10^5$$

ins. i V.B.

$$8.9023 \cdot 10^4 - (3052,64 - \underbrace{583,54x}_{\text{försummas}})(T - T_{ref}) + 2.244 \cdot 10^6 x - 3.2768 \cdot 10^5 = 0$$

$$x = \frac{-8.9023 \cdot 10^4 - 3052.64 \cdot T_{ref}}{2.244 \cdot 10^6} + \frac{3052.64}{2.244 \cdot 10^6} \frac{1}{T} \quad \text{samma lut!}$$

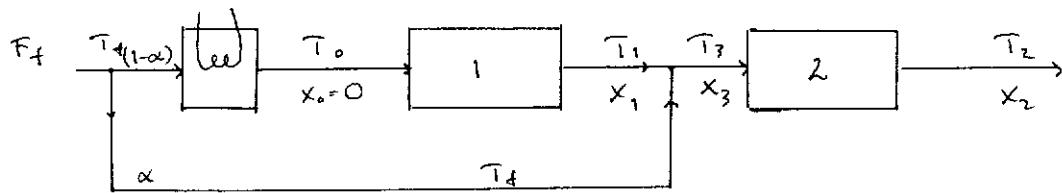
Lägg in i x, T -diagram.

Avläsning ger:

$x_1 = 0.146$	$x_2 = 0.226$
$T_1 = 538^\circ C$	$T_2 = 489^\circ C$

b)

förvärmn.

Jämviktskurvan?

Alla flöden multipliceras med $(1-\alpha) \Rightarrow$ samma $K_p(T) \Rightarrow$ samma jämviktskurva!

Bödd 1:

i v.B. ingår flöden i alla termer. Alla termer mult.
med $(1-\alpha) \Rightarrow$ samma driftslinje som i a)

$$T_1 = 538^\circ C$$

$$x_1 = 0.146$$

x_3 och T_3 bestäms ur M.B. resp. V.B. m.a.p. A över blandningspunkten.

M.B. m.a.p A över blandpt: (mol/s)

$$F_{At}(1-x_1)(1-\alpha) + \alpha F_{At}(1-\alpha) - F_{At}(1-x_3) \Rightarrow x_3 = 0.0876$$

V.B över bl. pt: (J/s)

m.u.a. (3)

$$(1-\alpha)(3052.64 - 583.54x)(T_1 - T_{ref}) - \alpha \cdot 3052.64(T_f - T_{ref}) =$$

$$= (3052.64 - 583.54x_3)(T_3 - T_{ref}) \Rightarrow T_3 = 400.5^\circ C$$

Lägg in denna punkt i jämviktsdiagrammet!
se sid RÖS:6

Bädd 2:

$\dot{Q}_{in}$ ur (3)

$\dot{Q}_{out} = (3)$

$$R(-\Delta H) = F_{Af}(x - x_3)(-\Delta H) \Rightarrow x = A + BT$$

men. B är densamma som innan.

Hägg in i x, T -diagram. $\Rightarrow \underline{x_2 = 0.216}$

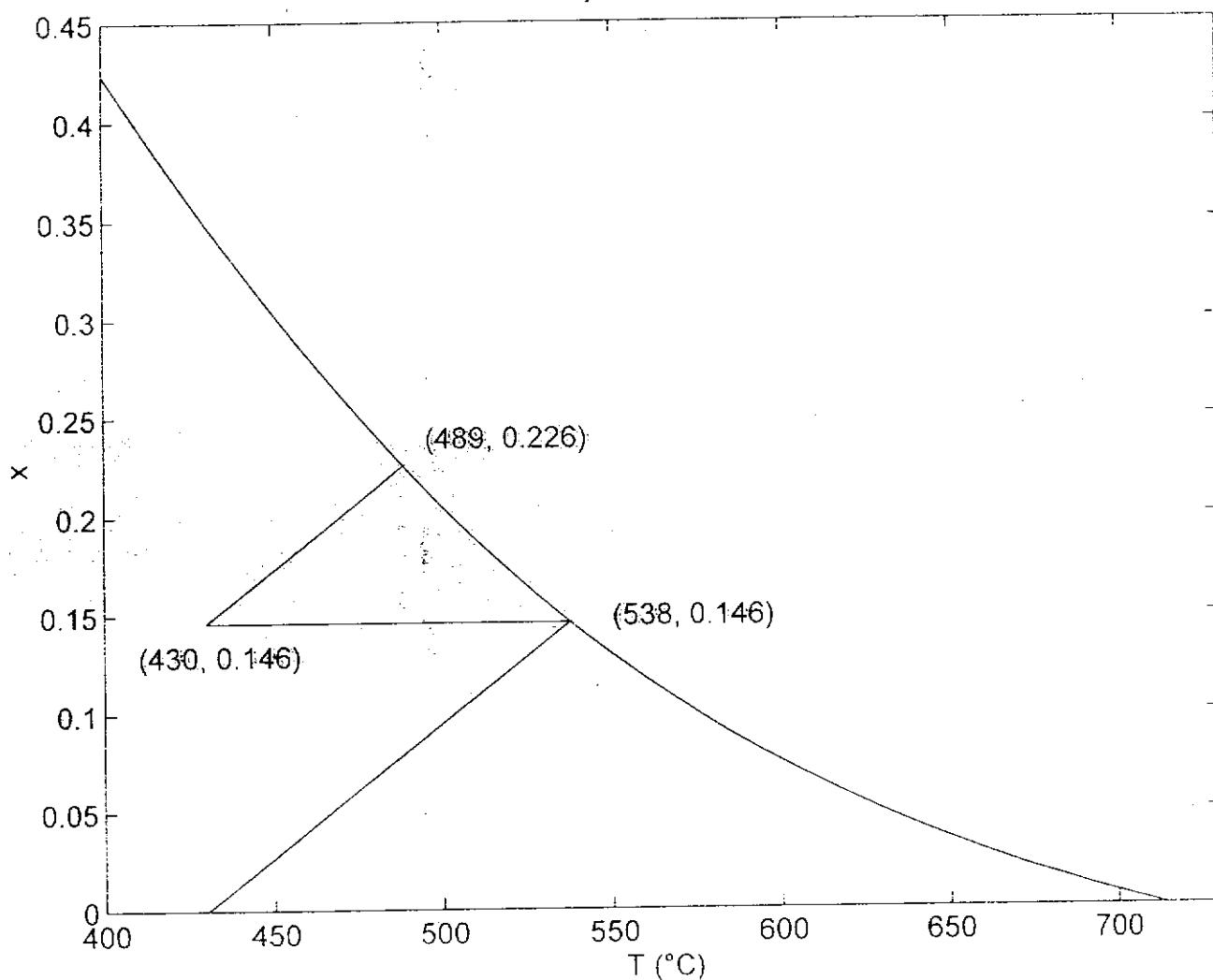
$$\underline{T_2 = 494^\circ C}$$

c) utdelad lösning.

se sid RÖS:7 - RÖS:10

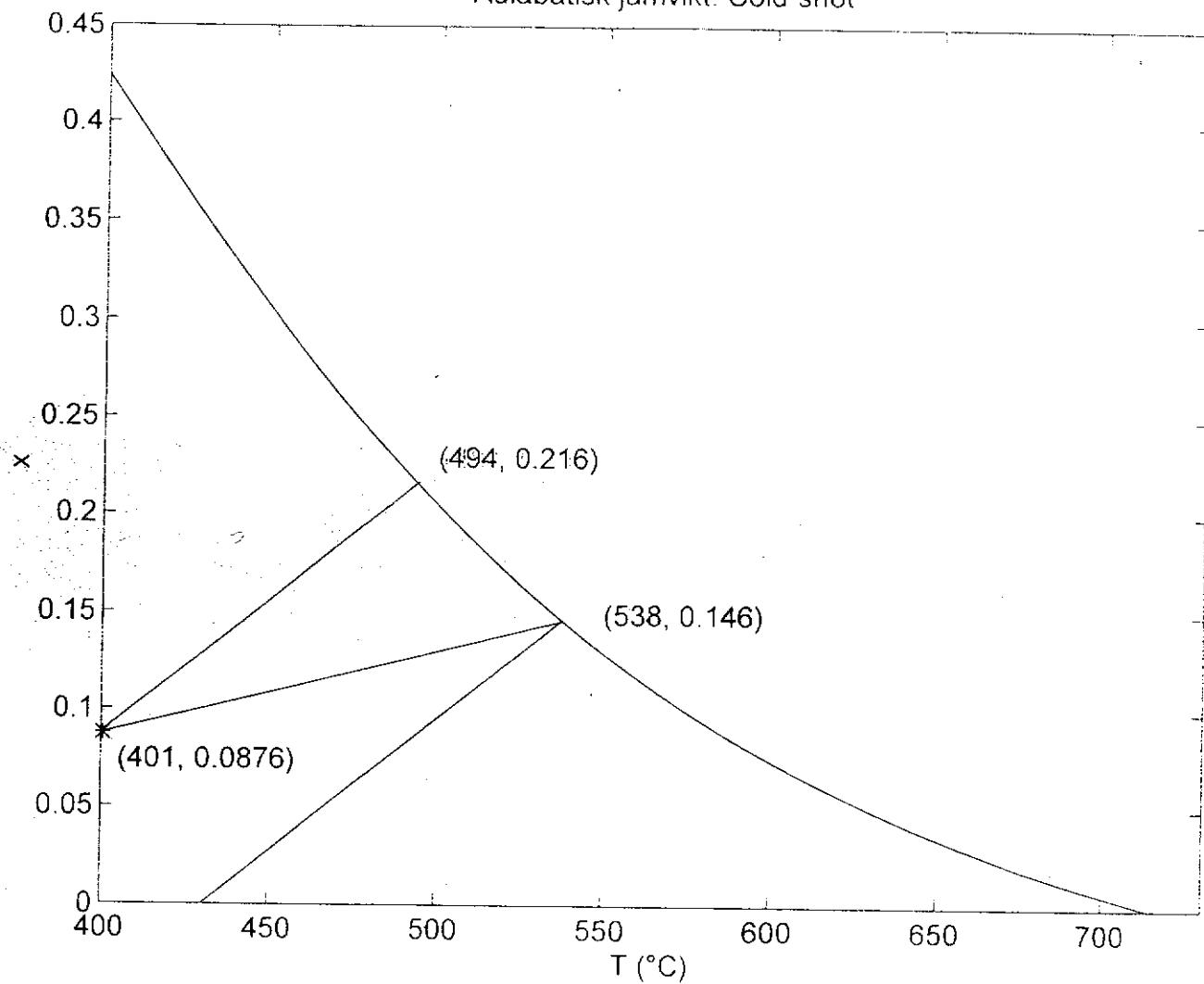
5. 10

Adiabatisk jämvikt: Mellankylning

5.10

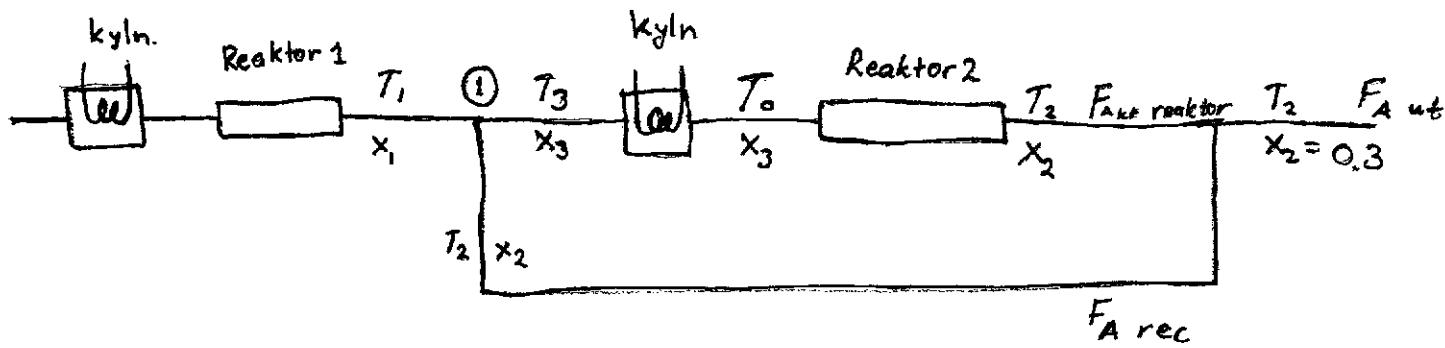
Adiabatisk jämvikt: Cold shot

5.10

c)

RöS:7

$$\text{Recirkulationsgrad } R = \frac{F_{A\text{rec}}}{F_{A\text{ut}}} \Rightarrow$$

$$F_{A\text{rec}} = R F_{A\text{ut}} = R F_{Af} (1 - x_2)$$

$$F_{A\text{ut reaktor}} = F_{A\text{ut}} + F_{A\text{rec}} = (1 + R) F_{Af} (1 - x_2)$$

$$\text{Analogt: } F_{A\text{in reaktor}} = (1 + R) F_{Af} (1 - x_3)$$

M.B. över blandn. punkt ①

$$R F_{Af} (1 - x_2) + F_{Af} (1 - x_1) = (1 + R) F_{Af} (1 - x_3)$$

$$\Rightarrow [(1 - x_2) - (1 - x_3)] R = (1 - x_3) - (1 - x_1)$$

$$\Rightarrow R = \frac{x_1 - x_3}{x_3 - x_2} \quad (1)$$

x_3 fås grafiskt, genom att dra ner driftlinjen för reaktor 2 (samma lutning som tidigare) från T_2 , x_2 till T_0 och läsa av x_3

eller så beräknas x_3 ur V.8

$$\text{f\"or reaktor 2 : } \dot{Q}_{in} - \dot{Q}_{out} + \dot{Q}_r = 0 \quad (2) \quad \text{RBS: 8}$$

$$F_{B\text{ut reaktor}} = F_{B\text{ut}} + F_{B\text{rec}} = (1+R)(F_{BF} - 3F_{Af}x_2)$$

$$\Rightarrow F_{B\text{ in reaktor}} = (1+R)(F_{BF} - 3F_{Af}x_3)$$

$$F_{C\text{ in reaktor}} = (1+R)(F_{Cf} + 2F_{Af}x_3)$$

$$F_{Ar\text{ in reaktor}} = (1+R)F_{Ar\text{ f}}$$

$$F_{CH_4\text{ in reaktor}} = (1+R)F_{CH_4\text{ f}}$$

$$\begin{aligned}\dot{Q}_{in} &= \sum F_{j\text{ in reaktor}} c_{pj} (T_0 - T_{ref}) = \\ &= (1+R)(3052,64 - 583,54 x_3)(T_0 - T_{ref})\end{aligned}$$

$$\dot{Q}_{out} = (1+R)(3052,64 - 583,54 x_2)(T_2 - T_{ref})$$

$$\dot{Q}_r = (1+R)F_{Af}(x_2 - x_3)(-\Delta H)$$

$$(2) \Rightarrow (1+R)(3052,64 - 583,54 x_3)(T_0 - T_{ref})$$

$$-(1+R)(3052,64 - 583,54 x_2)(T_2 - T_{ref}) + (1+R)F_{Af}(x_2 - x_3)(-\Delta H) = 0$$

$$\Rightarrow \left[F_{Af}(-\Delta H) - 583,54(T_0 - T_{ref}) \right] x_3 = (3052,64 - 583,54 x_2)(T_2 - T_{ref}) - F_{Af}x_2(-\Delta H) - 3052,64(T_0 - T_{ref})$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{j\"amviktskurvan} \\ T_2 = 452 \text{ } ^\circ\text{C} \end{array} \right\} \Rightarrow$$

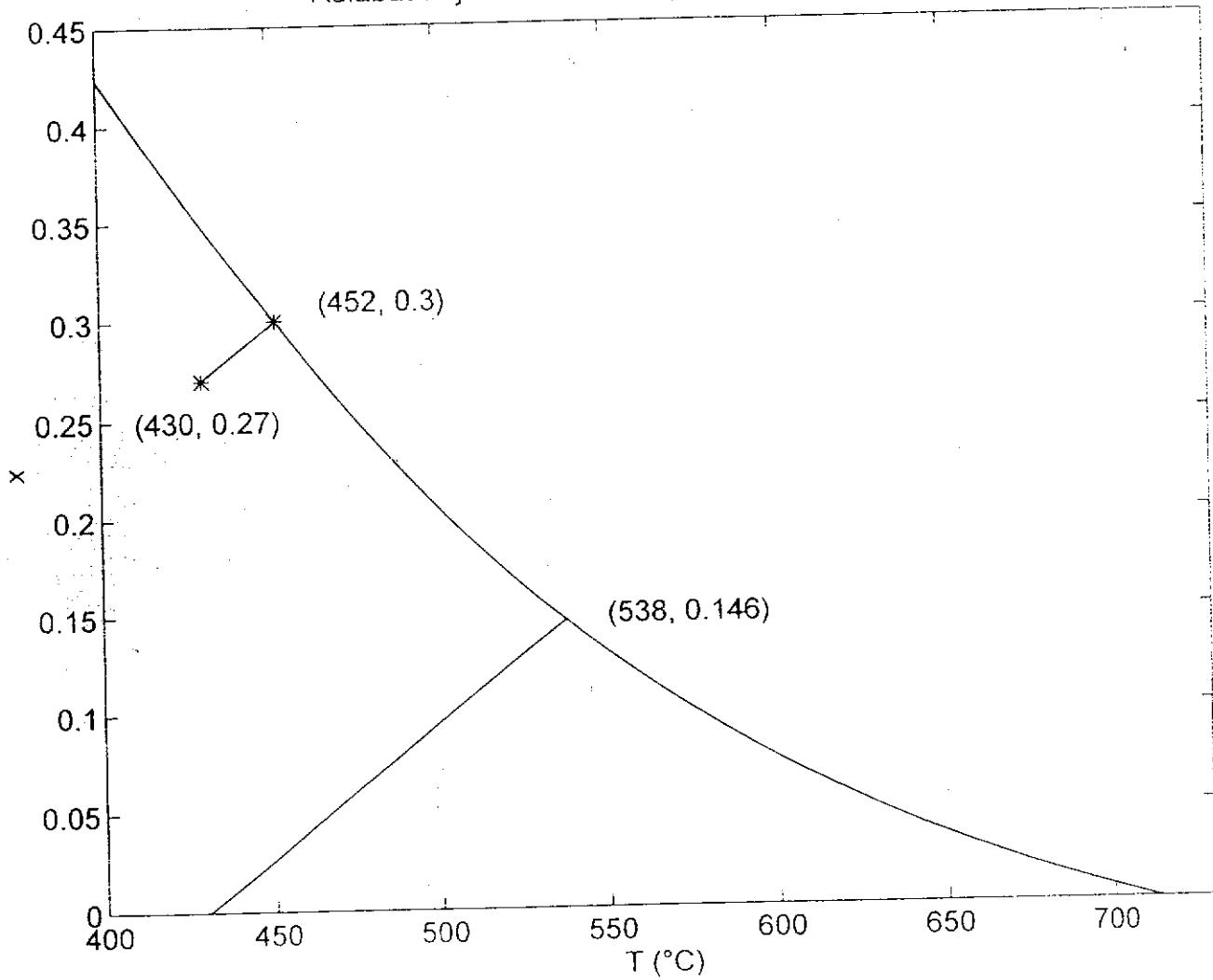
$$\begin{aligned}x_3 &= \frac{(3052,64 - 583,54 \cdot 0,3)(452 - 400) - 23,625 \cdot 0,3 \cdot 95 \cdot 10^3}{-23,625 \cdot 95 \cdot 10^3} = 583,54(430 - 400) \\ &= 0,272\end{aligned}$$

$$(1) \Rightarrow R = \frac{0,146 - 0,272}{0,272 - 0,3} = 4,50 \quad R_{\text{ös. 9}}$$

Sökt $\alpha_r = \frac{F_{A \text{ rec}}}{F_{A \text{ ut reaktor}}} = \frac{R F_{Af}(1-x_2)}{(1+R) F_{Af}(1-x_2)} = \underline{\underline{0,82}}$

5.10

Adiabatisk jämvikt: Mellankylning med recirkulation

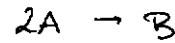
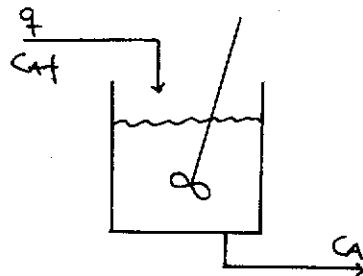

REAKTÖRSTABILITET

Man har betingelser (kinetikuttryck VB-MB) så att multipla driftspunkter finns.

Är dessa driftspunkter stabila?

6.12)

$$r = \frac{k \cdot C_A}{(1 + K_A \cdot C_A)^2}$$

M.B. m.a.p A över reaktorn: (mol/s)

$$q \cdot C_{Af} - q \cdot C_A + V_A r \cdot V_r = 0 \quad V_A = -2 \quad r = \dots \uparrow$$

$$q \cdot C_{Af} - q \cdot C_A - 2 V_r \cdot \frac{k \cdot C_A}{(1 + K_A \cdot C_A)^2} = 0$$

$$C_{Af} (1 + K_A \cdot C_A)^2 - C_A (1 + K_A \cdot C_A)^2 - \frac{2 V_r k \cdot C_A}{q} = 0$$

$$C_{Af} (1 + 2K_A C_A + K_A^2 C_A^2) - (C_A + 2K_A C_A^2 + K_A^2 C_A^3) - 2k \cdot C_A \cdot T = 0$$

$$\Rightarrow -K_A^3 C_A^3 + (C_{Af} K_A^2 - 2K_A) C_A^2 + (C_{Af} \cdot 2K_A - 1 - 2k \cdot T) C_A + C_{Af} = 0$$

Kan lösas numeriskt eller grafiskt

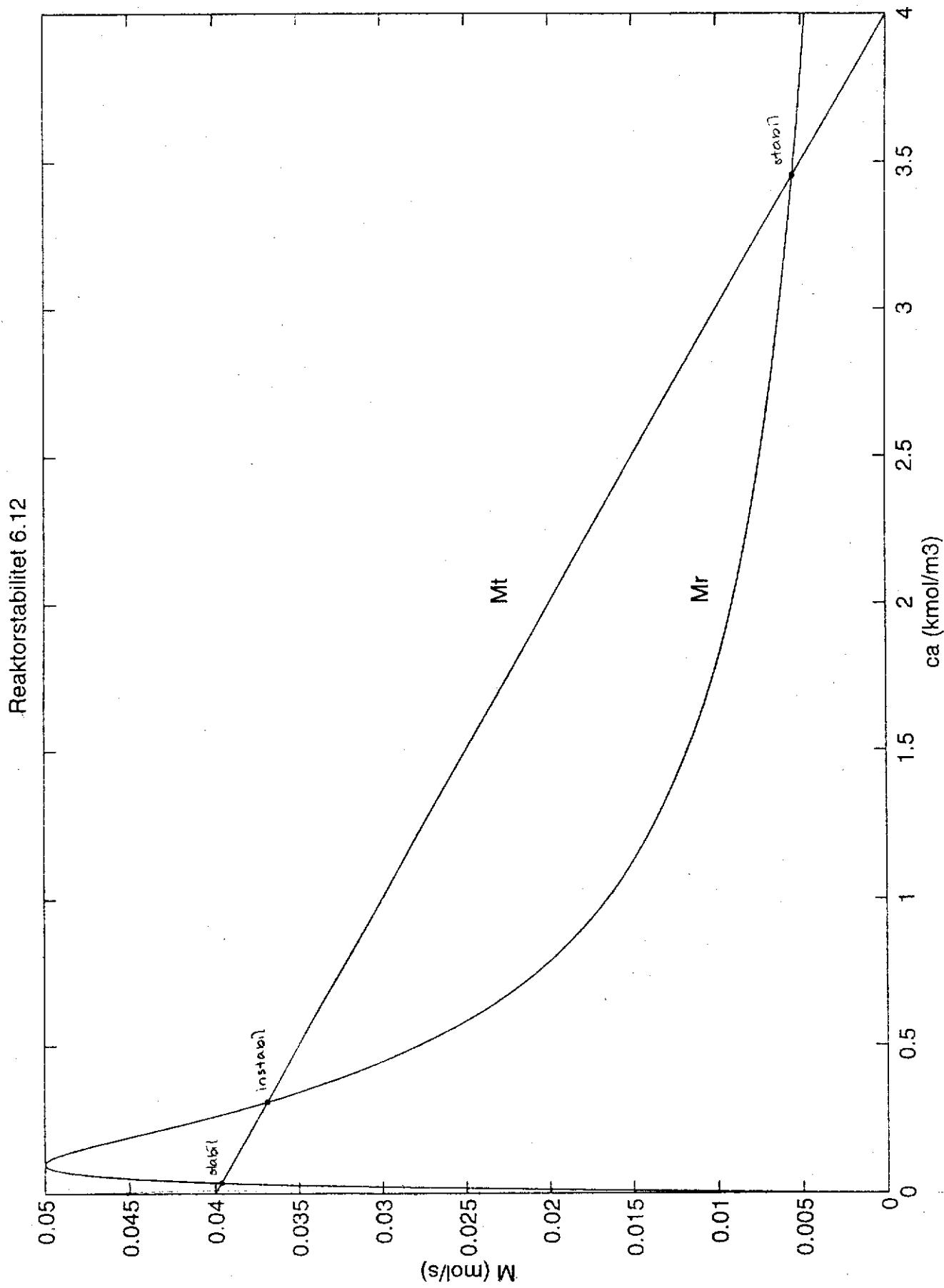
$$\underbrace{q \cdot C_{Af} - q \cdot C_A}_{M_t} - \underbrace{2r \cdot V_r}_{M_r} = 0$$

M_t och M_r som funktion av C_A

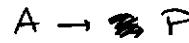
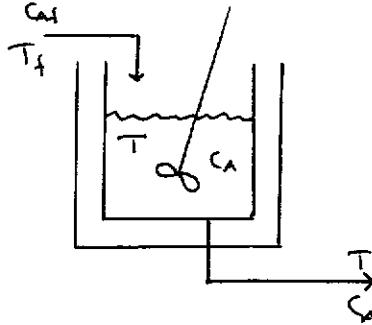
$\underline{C_A}$	$\underline{M_r}$	$\underline{M_t}$
0	:	:
⋮	⋮	⋮
C_{Af}		

stabilitet? Villkor $\frac{dM_r}{dt} > \frac{dM_t}{dt}$

Sefig. sid 1 RÖ 6:2

6.3)

$$r = k \cdot C_A$$

$$k(T) = A \cdot e^{-\frac{E}{RT}}$$

$$\rho = \text{konst} \Rightarrow q = \text{konst.}$$

V.B. över reaktorn: (1/s)

$$\dot{Q}_{in} - \dot{Q}_{ut} - \dot{Q}_{nug} + \dot{Q}_r = 0$$

$$\dot{Q}_r = \dot{Q}_{ut} - \dot{Q}_{in} + \dot{Q}_{nug} = \dot{Q}_b$$

$$\dot{Q}_r = R(-\Delta H) = r \cdot V_r (-\Delta H) = k \cdot C_A \cdot V_r (-\Delta H)$$

$$\dot{Q}_r = q \cdot C_A \cdot x_A (-\Delta H)$$

$$\dot{Q}_b = q_p C_p (T - T_{ref}) - q_p C_p (T_f - T_{ref}) + U \cdot A (T - T_{nug})$$

$$\dot{Q}_b(T) = (q_p C_p + U \cdot A)T - (q_p C_p T_f + U \cdot A T_{nug})$$

M.B. utvär. A: (mol/s)

$$q C_{Af} - q \cdot C_{Af} (1 - x_A) + U_A \cdot r V_r = 0 \quad U_A = -1$$

$$\Rightarrow q S_{Af} x_A - k S_{Af} (1 - x_A) \cdot V_r = 0$$

$$x_A - k(1 - x_A) \tau = 0$$

$$x_A = \frac{k(T) \cdot \tau}{1 + k(T) \cdot \tau} \quad (1)$$

Plotta $\dot{Q}_r(T)$ och $\dot{Q}_b(T)$

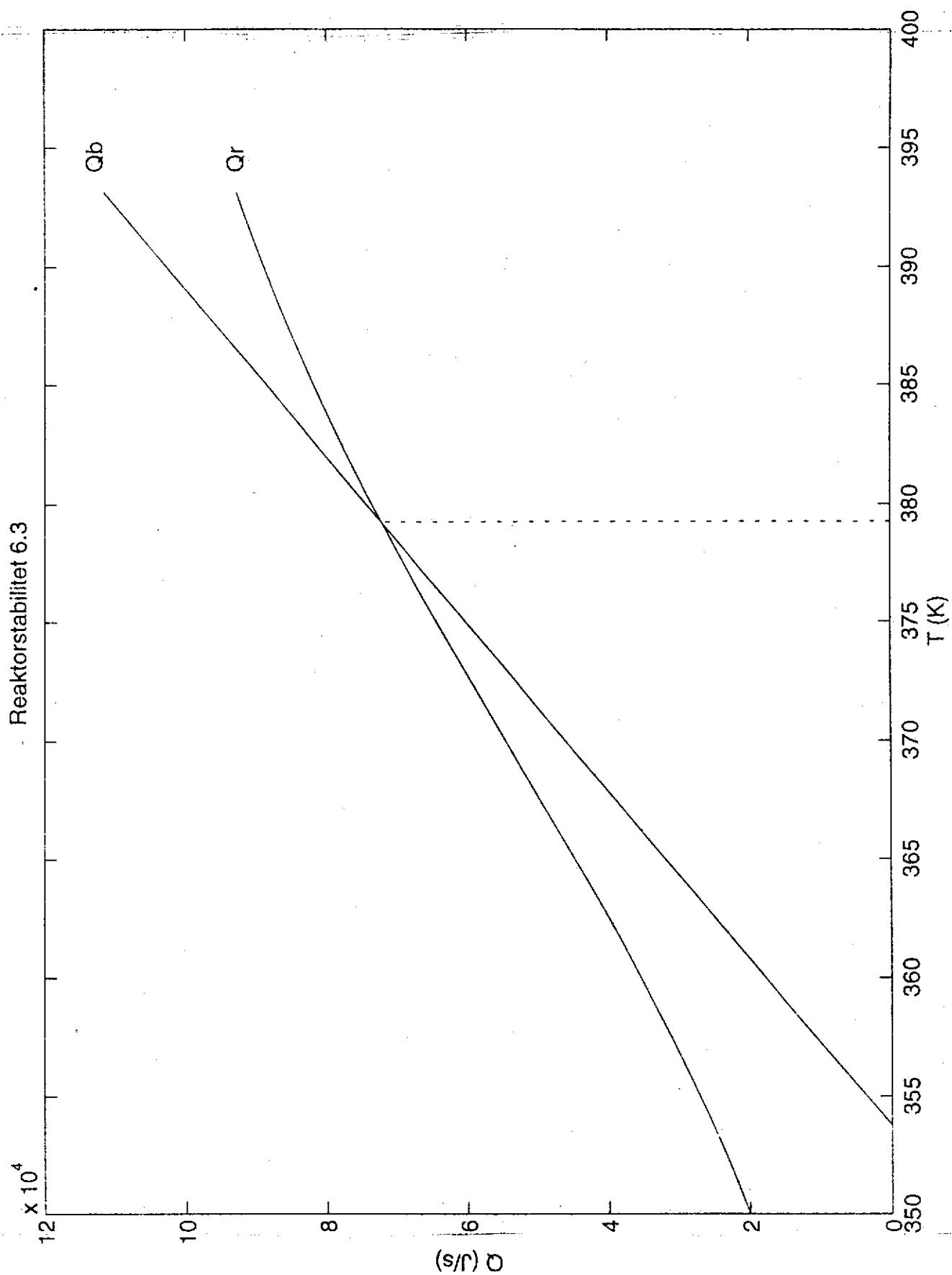
T_s fås där $\dot{Q}_r = \dot{Q}_b \Rightarrow \underline{T_s = 379 \text{ K}}$ se sid Rö6:4

$$(1) \Rightarrow \underline{x_A = 0.62}$$

Stabilitetskriterium:

$$1) \quad U_A + q_p C_p (2 + k_s \tau) > \left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{T_s}$$

$$2) \quad U_A + q_p C_p > \left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{T_s}$$

$$2) V_L = \left(\frac{d\dot{Q}_b}{dT} \right)_{T_s} > \left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{T_s} \quad \underline{(1) \text{ uppflylt!}}$$

$$1) \dot{Q}_r = k(T) \cdot c_A(T) \cdot V_r (-\Delta H)$$

$$\left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right) = \underbrace{\frac{dk}{dT} c_{AS} \cdot V_r (-\Delta H)}_{\left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{CS}} + k(T_s) \frac{dc_A}{dT} \cdot V_r (-\Delta H)$$

Man kan visa att:

$$\left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{CS} (1-x_s) = \left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{T_s}$$

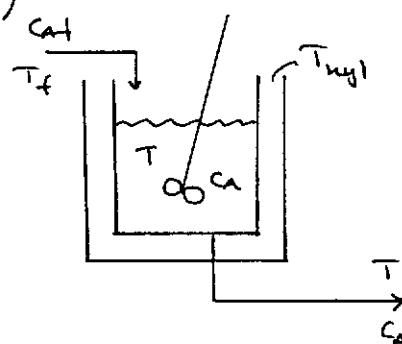
$$\frac{dk}{dT} = \left\{ k(T) = A e^{-\frac{E}{T}} \right\} = \frac{E}{T^2} A e^{-\frac{E}{T}} = \frac{E}{T^2} \cdot k.$$

$$\left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{CS} = \frac{E}{T_s^2} k(T_s) c_{AS} \cdot V_r (-\Delta H) = \frac{E}{T_s^2} \dot{Q}_r(T_s) = \frac{E}{T_s^2} \cdot q \cdot c_A x_s (-\Delta H) = 4704 \text{ W/K}$$

$$VA + q_p (2 + k(T_s) \cdot T) = 5897 \text{ W/K}$$

$\therefore \underline{(2) \text{ uppflylt!}}$

6.11)

$$A \rightarrow 2R$$

$$r = k \cdot C_A$$

$$\text{Givet: } T_s = 350 \text{ K} \\ x_{AS} = 0.81$$

Är T_s stabil? Vad blir A_{avg} ?

V.B över reaktorn: (J/s)

$$\dot{Q}_{in} - \dot{Q}_{out} - \dot{Q}_{avg} + \dot{Q}_r = 0$$

$$q_p C_p (T_f - T_{ref}) - q_p C_p (T_s - T_{ref}) - U \cdot A (T_s - T_{avg}) + q C_{ef} x_{AS} (-\Delta H) = 0$$

$$\Rightarrow \underline{A_{avg}} = \frac{q_p C_p (T_f - T_s) + q C_{ef} x_{AS} (-\Delta H)}{U (T_s - T_{avg})} = \underline{5.15 \text{ m}^2} \quad 30$$

Stabilitetskriterier: (irr. 1:a ordn., icke adiabat, ideal tank, exoterm)

$$1) \quad U \cdot A_{wpl} + q_p C_p (2 + k_s T) > \left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{cs}$$

$$2) \quad UA + q_p C_p > \left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{cs} (1 - x_s)$$

$$1) \quad \bar{z} = \frac{V_r}{q} \quad k(T_s) = k(350K) = 0.425$$

$$\Rightarrow V.L. = 72671 \text{ W/K}$$

$$\dot{Q}_r = k \cdot C_A \cdot V_r (-\Delta H)$$

$$\left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{cs} = \frac{dh}{dT} C_{AS} \cdot V_r (-\Delta H)$$

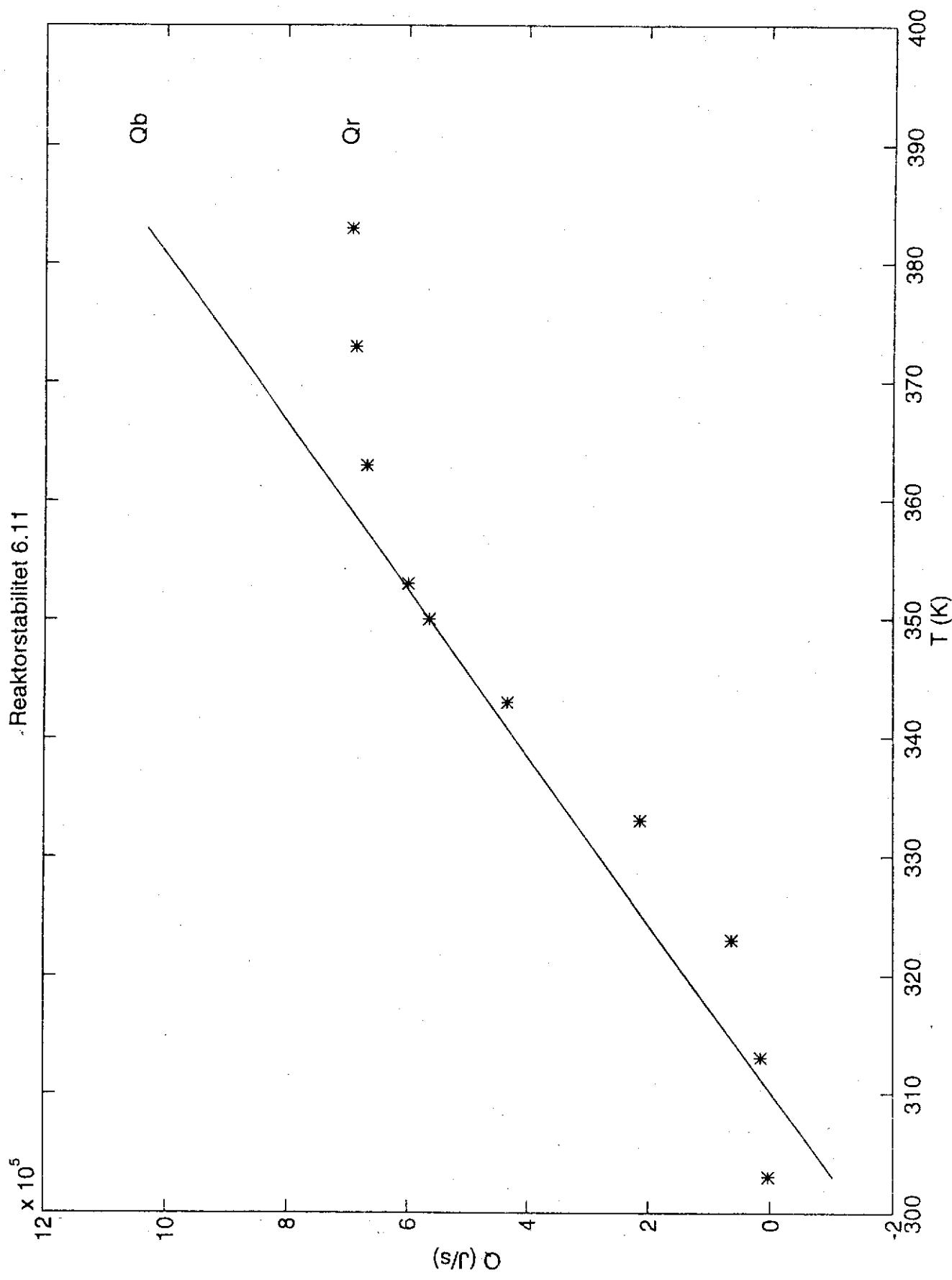
$$k(T) = Arr \cdot e^{-\frac{E}{RT}} \quad \frac{dk}{dT} = \frac{E}{RT^2} Arr \cdot e^{-\frac{E}{RT}} = \frac{E}{RT^2} \cdot k$$

$$\left(\frac{d\dot{Q}_r}{dT} \right)_{cs} = \frac{E}{RT_s^2} \underbrace{k(T_s) \cdot C_{AS} \cdot V_r (-\Delta H)}_{\dot{Q}_r(T_s)} = \frac{E}{RT_s^2} \cdot q C_A x_{AS} (-\Delta H) = 74408 \text{ W/K}$$

V.L. < H.L.   alltså är villkoret inte uppfyllt.

$\Rightarrow$ instabil driftspunkt

se fig sid 1 Rö 6:7

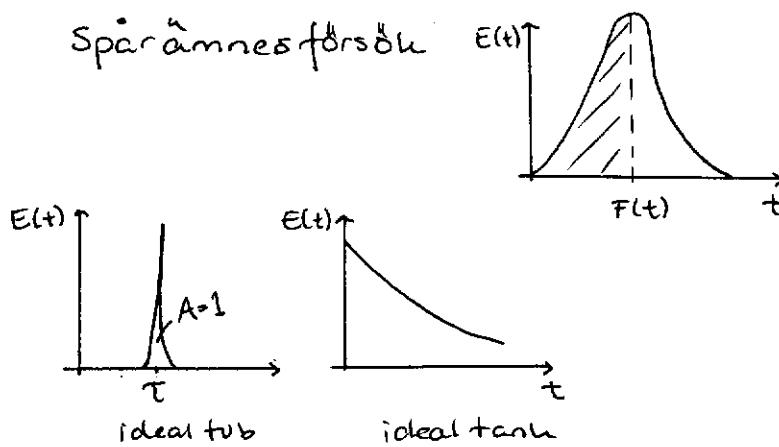

ICKE IDEALA REAKTORER OCH UPPEHÄLLSTIDSFÖRDELNING

ICKE IDEAL $\Rightarrow$ inför blandningsmodell

- Segregerat flöde
- Dispersionsmodell
- Tank serie modell

Sparämnasförsök

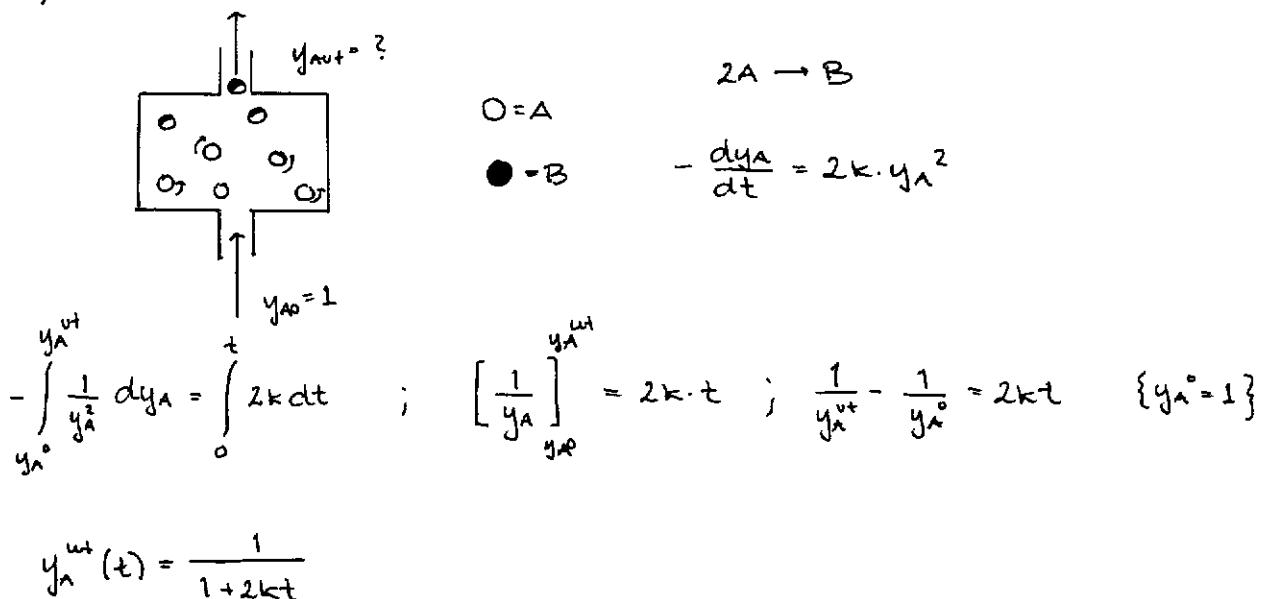

Def: $E(t)dt$ = andel av flödet med en uppehållstid mellan $t \pm dt$.

$$\int_0^{\infty} E(t)dt = 1$$

$$F(t) = \int_0^t E(t')dt'$$

7.4)

ICKE IDEAL, alltså blandningsmodell:

- Segregerat flöde

$$\langle C_A^{\text{out}} \rangle = \int_0^{\infty} C_A^{\text{out}}(t) E(t) dt \quad C_A = y_A \frac{P}{RT}$$

$$\langle y_A^{\text{out}} \rangle = \int_0^{\infty} y_A^{\text{out}}(t) E(t) dt = \int_0^{\infty} \frac{1}{1 + 2kt} E(t) dt$$

$E(t)$ fås ur pulsförsök.

$$E(t) = \frac{c_s(t)}{\int c_s(t) dt} \quad (\text{finns i F.S})$$

<u>t</u>	<u>$c_s(t)$</u>	<u>$E(t)$</u>	<u>$\frac{1}{1+2kt} E(t)$</u>
0	0	0/215	0
5	5.0	5/215	0,0221
10	12.0		0.0507
15	14.0		
20	8.0		
25	4.0		
30	0		

trapetsmetoden: (*)

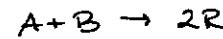
$$\int_0^\infty c_s(t) dt \stackrel{(*)}{\approx} \Delta t \left(\frac{c_1 + c_2}{2} + \frac{c_2 + c_3}{2} + \dots \right) = \Delta t \left(\frac{1}{2} c_1 + c_2 + \dots + \frac{1}{2} c_n \right) =$$

$$= 5 \left(\frac{1}{2} \cdot 0 + 5.0 + \dots \right) = 215$$

$$\underline{\langle y_A^{+} \rangle} \stackrel{(*)}{=} 5 \left(0 \cdot \frac{1}{2} + 0.0221 + \dots \right) = \underline{0.877}$$

$$\underline{\langle t \rangle} = \int_0^\infty t E(t) dt \stackrel{(*)}{\approx} 5 \left(\frac{1}{2} \cdot 0 + 5 \cdot 5/215 + \dots \right) = \underline{14.3 \text{ min}}$$

7.6)

$$r = k \cdot C_A \cdot C_B \quad \text{2:a ordn!}$$

Icke ideal tub, alltså blandningsmodell

Eftersom 2:a ordn. kan ej segregerat földe användas.

Dispersionsmodellen

$$\frac{D_{AB}}{v \cdot L} = f(\tau, \tau^2)$$

Sluten mätsträcka (spårämnet sätts i inloppet)

$$\langle t \rangle = \int_0^\infty t E(t) dt \quad \begin{matrix} \leftarrow \text{F.S.} \\ \leftarrow \end{matrix} \quad \begin{matrix} \leftarrow \text{ej i F.S.} \\ \leftarrow \end{matrix}$$

$$\sigma^2 = \int_0^\infty (t - \tau)^2 E(t) dt = \dots = \int_0^\infty t^2 E(t) dt - \tau^2$$

<u>t</u>	<u>$C_s(t)$</u>	<u>$E(t)$</u>	<u>$tE(t)$</u>	<u>$t^2 E(t)$</u>
0	0	0	0	0
5	3.0	3/100	5·3/100	5²·3/100
10	5.0	5/100	5·5/100	5·10²/100
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮

35

 $\Delta t = 5$

$$E(t) = \frac{C_s(t)}{\int_0^\infty C_s(t) dt}$$

trapets: $\int_0^\infty C_s(t) dt \approx 5 \left(\frac{1}{2} \cdot 0 + 3.0 + \dots \right) = 100$

$$\bar{T} = \langle t \rangle = 5 \left(\frac{1}{2} \cdot 0 + 5 \cdot 3/100 + \dots \right) = 15 \text{ min}$$

$$\sigma^2 = 5 \left(\frac{1}{2} \cdot 0 + 5^2 \cdot 3/100 + \dots \right) - 15^2 = 47.5 \text{ min}$$

$$\frac{Dec}{v \cdot L} = \gamma \quad \{ F.S, S.S \} \Rightarrow \frac{\sigma^2}{\langle t \rangle^2} = 2\gamma - 2\gamma^2 \left(1 - e^{-\frac{1}{\gamma}} \right) \quad (1)$$

$$\Rightarrow \gamma^2 - \gamma + \frac{1}{2} \frac{\sigma^2}{\langle t \rangle^2} = 0$$

$$\gamma = \frac{1}{2} \pm \sqrt{\frac{1}{4} - \frac{1}{2} \frac{\sigma^2}{\langle t \rangle^2}} \Rightarrow \begin{aligned} \gamma_1 &= 0.12 \\ \gamma_2 &= 0.88 \end{aligned} \quad \text{uppfyller ej (1)}$$

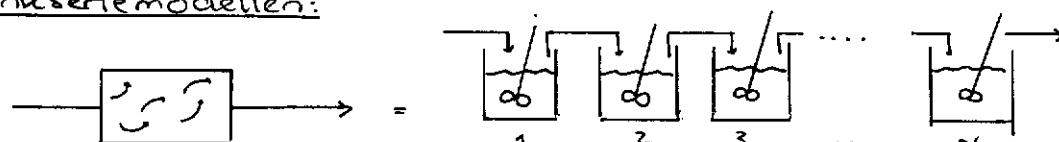
$\frac{Dec}{v \cdot L} = 0.12$
 $k \cdot T \cdot C_{A0} = 100$

} Det finns en (tabell) ^{fig.} som har dessa värden som parametrar.

2:a ordn. A → B → ... $C_{A0} = C_{B0}$

avlämn i diagram ger $\frac{C_A}{C_A^0} = 1 - 0,015$ $\underline{\underline{\frac{C_A}{C_A^0} = 98.5\%}}$
 (övn. bok fig 3b)

Tankseriemodellen:

$$N = \frac{\langle t \rangle^2}{\sigma^2} = \frac{15^2}{47.5} = 4.74 \approx 5 \text{ tankar}$$

MB u.a.p A for tank i: (mol/s)

$$q \cdot c_{i-1} - q \cdot c_i - k \cdot c_i^2 \cdot \frac{V_r}{N} = 0$$

$$-k \cdot \frac{T}{N} \cdot c_i^2 - c_i + c_{i-1} = 0$$

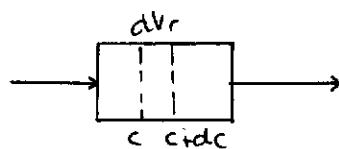
$$c_i^2 + \frac{N}{kT} c_i - \frac{N}{kT} c_{i-1} = 0$$

$$c_i = -\frac{N}{2kT} \pm \sqrt{\left(\frac{N}{2kT}\right)^2 + \frac{N}{kT} c_{i-1}}$$

$$c_0 = c_1 ; c_1 \Rightarrow c_2 \dots$$

Övn. bok fig 2b ($N=4.74$; $k \cdot T \cdot c_{A0} = 100$) $\Rightarrow \frac{c_A}{c_A^0} = 1 - 0.02 = \underline{\underline{98\%}}$

Ideal tub:

MB över dVr :

$$q \cdot c - q(c+dc) - k \cdot c^2 dV_r = 0$$

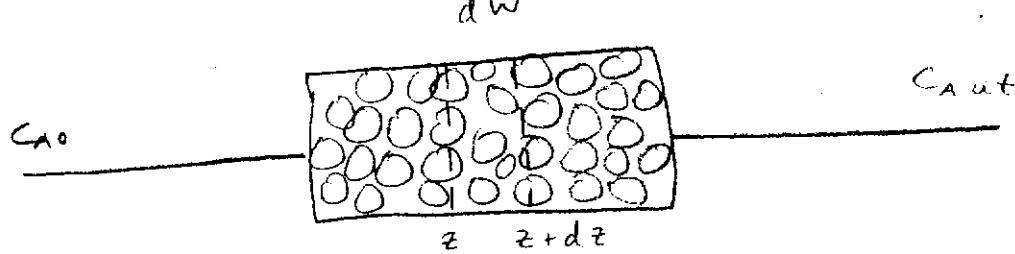
$$-q \cdot dc = k \cdot c^2 \cdot dV_r$$

$$-\int_{c_{A0}}^{c_A^u} \frac{1}{c^2} dc = \frac{k}{q} \int_0^{V_r} dV_r ; \left[\frac{1}{c} \right]_{c_{A0}}^{c_A^u} = \frac{k}{q} \cdot V_r \Rightarrow k \cdot T = \frac{1}{c_A^u} - \frac{1}{c_{A0}}$$

$$c_A^u = \frac{1}{\frac{1}{c_{A0}} + k \cdot T} = 9.91 \cdot 10^{-4} \text{ kmol/m}^3$$

$$\underline{x_{ideal}} = 1 - \frac{c_A^u}{c_A^0} = \underline{\underline{0.99}}$$

7.8

mol/s kg kat

$$P_{ea} = \frac{V_0 \frac{dp}{dz}}{D_{ea}} \Rightarrow D_{ea} = \frac{V_0 \frac{dp}{dz}}{2}$$

P, T konst } $\{ g$ konst $\Rightarrow q$ konst
ingen moländring }

Differentiell M.B. m ap A över dW
med axiell dispersion (obs fri volym
för strömning och dispersion):

strömning in   strömning ut

$$\left[\frac{\text{mol}}{\text{s}} \right] V_0 A \varepsilon_B c(z) - V_0 A \varepsilon_B c(z+dz)$$

disp. in   disp. ut

$$+ - D_{ea} \frac{dc}{dz} \Big|_z A \varepsilon_B - - D_{ea} \frac{dc}{dz} \Big|_{z+dz} \Big) A \varepsilon_B$$

$$- r \cdot \underbrace{dW}_{\sim} = 0$$

$$A \cdot dz f_B$$

där A = tubens tvärsnittsarea

$$\varepsilon_B = \text{bäddforsatet} = \frac{\text{frei volum}}{\text{totalt volum}}$$

$$\rho_B = \text{bäddensitet} = \frac{w}{\text{total volym}}$$

div med A och $dz \Rightarrow$

$$-v_0 \epsilon_B \frac{c(z+dz) - c(z)}{dz} +$$

$$+ D_{ca} \epsilon_B \frac{\frac{dc}{dz} \Big|_{z+dz} - \frac{dc}{dz} \Big|_z}{dz} - r \rho_B c = 0$$

Låt $dz \rightarrow 0 \Rightarrow r \rightarrow k_c c(z)$ och

$$-v_0 \epsilon_B \frac{dc}{dz} + D_{ca} \epsilon_B \frac{d^2 c}{dz^2} - k_c \rho_B c = 0$$

$$\text{Gör dim. löst } c^* = \frac{c}{c_0} \quad z^* = \frac{z}{L}$$

$$\Rightarrow c = c_0 c^* \quad z = L z^*$$

$$-v_0 \epsilon_B \frac{c_0}{L} \frac{dc^*}{dz^*} + D_{ca} \epsilon_B \frac{c_0}{L^2} \frac{d^2 c^*}{dz^*} -$$

$$k_c \rho_B c_0 c^* = 0$$

$$\Rightarrow -\frac{dc^*}{dz^*} + \frac{D_{ca}}{v_0 L} \frac{d^2 c^*}{dz^*} - \frac{k_c \rho_B L}{v_0 \epsilon_B} c^* = 0$$

(1)

Jämförelse med KRT-komp s 11.23
ekv 11.62

tom tub   packad bådd

$$\frac{Dea}{VL} \leftrightarrow \frac{Dea}{V_0 L}$$

$$k_c \tau \leftrightarrow \frac{k_c g_B L}{V_0 \epsilon_B} = \frac{k_c \frac{W}{AL} L}{V_0 \epsilon_B} = \\ = \frac{k_c W}{V \cdot A} = \frac{k_c W}{g} =$$

(1) kan lösas analytiskt men
enklare använda Figur 3 a

$$\frac{Dea}{V_0 L} = \frac{V_0 d_F}{2 V_0 L} = 0,05$$

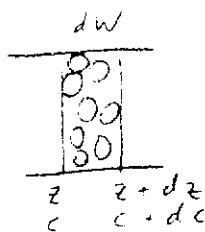
$$\frac{k_c W}{g} = \frac{0,0142 \cdot 1,45}{4 \cdot 2 \cdot 10^{-3}} = 4,90$$

$$\text{Figur 3 a} \Rightarrow \frac{C_A}{C_{A0}} \approx 0,017 = \underline{\underline{1,7\%}}$$

Ideal tub

Stryk dispersionstermen : (1)

eller

m.b. man A över dW :OBS skillj på
fr volym och
katalysatorvolym!

$$v_0 A \epsilon_B c - v_0 A \epsilon_B (c + dc) - r \underbrace{dW}_{A \cdot dz \cdot f_B} = 0$$

$$\Rightarrow -v_0 A' \epsilon_B dc = r A f_B dz$$

$$\text{låt } dz \rightarrow 0 \Rightarrow r \rightarrow k_c \cdot c \Rightarrow$$

$$-v_0 \epsilon_B dc = k_c c f_B dz$$

$$\Rightarrow \int_{c_0}^{c_{ut}} \frac{1}{c} dc = - \int_0^L \frac{k_c f_B}{v_0 \epsilon_B} dz$$

(3)

$$= \frac{W}{A \cdot L}$$

$$\Rightarrow \ln \frac{c_{ut}}{c_{in}} = - \frac{k_c f_B / L}{v_0 \epsilon_B} = - \frac{k_c W / A \cdot L}{V} =$$

r = effektiv
njärhast.

$$= - \frac{k_c W}{A \cdot V} = - \frac{k_c W}{q}$$

$$\Rightarrow \frac{c_{ut}}{c_{in}} = e^{-\frac{k_c w}{q}} = 0,74 \% \quad 40$$

a) Reaktion: $A \xrightleftharpoons{k_1} R$; $r = r_1 - r_2 = k_1 \cdot C_A - k_2 \cdot C_R$

Givet: $k_1 = f(T)$, $k_2 = f(T)$, ΔH , γ , C_p , q_f , C_R^0

Sökt: a) $V_r^{\min}$, T_{opt} vid $x_A = 0.0$

tankreaktor $\Rightarrow$ all reaktion sker vid konstant $x = T$

sök max $r(x=0.0, T) \Rightarrow \frac{dr}{dT} = 0$

$$\frac{dr}{dT} = \frac{d}{dT} (C_R^0(1-x)k_1(T) - C_R^0 x k_2(T)) =$$

$$= C_R^0(1-x) \frac{d}{dT} (e^{(17.8 - \frac{5838}{T})}) - C_R^0 x \frac{d}{dT} (e^{(41.9 - \frac{14697}{T})}) =$$

$$= C_R^0(1-x) e^{17.8 - \frac{5838}{T}} \cdot \frac{5838}{T^2} - C_R^0 x \cdot e^{41.9 - \frac{14697}{T}} \cdot \frac{14697}{T^2} = 0$$

$$\Rightarrow T = \frac{909}{\ln \left(\frac{0.8}{0.2} \cdot \frac{14697}{5838} \right) + 24.7} = 335.23 \text{ K} \approx 62.1^\circ \text{C}$$

M.B m.a.p A över tank:

$$q \cdot C_A - q \cdot C_A^0(1-x_A) - r V_r = 0 \Rightarrow V_r = \frac{q \cdot C_A^0 x}{r(x=0.0, T=62.1^\circ \text{C})} =$$

$$= \frac{q \cdot C_A^0 x}{k_1 \cdot C_A^0(1-x) - k_2 C_A^0 x} = \frac{q x}{k_1(335 \text{ K})(1-x) - k_2(335 \text{ K})x} = 8.15 \text{ m}^3$$

Alternativ lösning: Använd fig 1 i duningsboken.

Visa $x_A = 0.0 \rightarrow -r_A = 0.1 \Rightarrow V_r$ ur M.B; $V_r = 8 \text{ m}^3$

b) tankreaktor

Sökt: $V_r^{\min}$ och T_f vid $x_A = 0.0$

$V_r = 8.15 \text{ m}^3$ enligt (a)

$$\text{V.B.: } q \cdot \gamma \cdot C_p (T_{in} - T_{ret}) - q \cdot \gamma \cdot C_p (T_{ut} - T_{ret}) + (-\Delta H) \cdot R = 0 \quad \{ T_{ret} = T_{in} \}$$

$$q \cdot \gamma \cdot C_p (T_{in} - T_{ut}) = -(-\Delta H) q \cdot C_A^0 \cdot x$$

$$T_{in} = T_{ut} - \frac{(-\Delta H) \cdot C_A^0 x}{q \cdot C_p} = 62.1 - \frac{75.5 \cdot 10^3 \cdot 10^3 \cdot 0.6}{800 \cdot 1.25 \cdot 10^3} = 1.85^\circ \text{C}$$

c) ideal tub

Skte: $V_r^{\min}$ vid $x_0 = 0.8$ samt optimal temperaturfördelning ($T = t(z^*)$)
 tub $\Rightarrow$ för varje x finns en optimal temperatur vid vilken r har sitt max.

$$T_{opt} \text{ föl dä } \frac{d(r(x, T))}{dT} = 0$$

$$-24.7 + \frac{9059}{T} = \ln\left(\frac{x}{(1-x)} \cdot \frac{14897}{5838}\right) \Rightarrow T_{opt} = \frac{9059}{\ln\left(\frac{14897}{5838} \cdot \frac{x}{1-x}\right) - 24.7}$$

$$r(x, T) = r(x, t(x)) = r(x)$$

M.B m.a.p A, differentiell

$$q \cdot C_A^*(1-x) - q \cdot C_A^*(1-x-dx) - r(x) dV_r = 0 \Rightarrow$$

$$q \cdot C_A^* dx = r(x) dV_r \Rightarrow$$

$$V_r = \int_0^x \frac{q \cdot C_A^*}{r(x)} dx = q \int_0^x \frac{C_A^* dx}{C_A^*(1-x)k_1 - C_A^* x k_2} = q \cdot \int_0^x \frac{dx}{(1-x)k_1 - xk_2} = q \cdot \int_0^x f(x) dx$$

$$k_1 = e^{17.2 - 5838/T}$$

$$k_2 = e^{41.9 - 14897/T}$$

$$\max \text{ temp} = 95^\circ C = 360.15 K \Rightarrow T = \min(T_{opt}, 95^\circ C)$$

$$z^* = z/L = \frac{V_r(z)}{V_r \text{ tot}}$$

Integrera numeniskt

x	T	$t(x)$	$\int_0^x f(x) dx$	$z^* = \frac{\int_0^x f(x) dx}{\int_0^{\infty} f(x) dx}$
0	95	0,261	0	0
0,1	95	0,331	0,0293	0,018
0,2	95	0,45	0,0677	0,042
0,3	92,3	0,69	0,1834	0,076
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
0,6	62,1	10,19	1,6212	1

$$V_r = q \cdot \int_0^{0.8} f(x) dx = 1 \cdot 1.62 = 1.62 \text{ m}^3$$

Brytpunkten: $T^* = 368.15 \text{ K}$

$$368.15 = \frac{9059}{\ln\left(\frac{14897 - x}{5836 + x}\right) + 24.7} \Rightarrow x = 0.263$$

8.5) reaktion: $A \rightarrow B$; $r = k \cdot c_A$

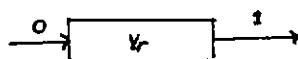
Isotermt, isobart i tubreaktor
Modell reell reaktor

Givet: Ideal tub x_i, F_A, k, q
Reell tub x_r, k, q

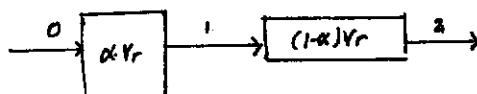
Modell: Reella reaktorn kan beskrivas som tank-tub

Sekt: $\frac{V_{\text{tank}}}{V_{\text{tot}}}$

$$(I) x_i = 0.632$$

$$(II) x_r = 0.927 \cdot x_i$$

Ingen motströmning, räkna med, q, C_n

(I) M.B m.o.p A differentiell

$$q \cdot C_n - q \cdot (C_n + dC_n) - k \cdot C_n \cdot dV_r = 0 \Rightarrow \frac{dC_n}{C_n} - \frac{k}{q} \cdot dV_r \Rightarrow$$

$$\frac{k}{q} V_r = \int_{C_n}^{C_n(1-x)} -\frac{dC_n}{C_n} = -[\ln C_n]_{C_n}^{C_n(1-x)} = -\ln(1-x_i) = 1$$

$$V_r = \frac{q}{k} (-\ln(1-x_i)) = 0.0282 \text{ m}^3$$

(II) M.B över tank, volymen = $\alpha \cdot V_r$

$$q \cdot C_n' - q \cdot C_n' - k \cdot C_n' \cdot \alpha \cdot V_r = 0$$

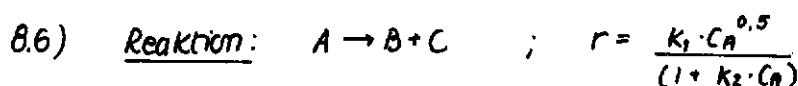
$$C_n' = \frac{q \cdot C_n'}{q + k \cdot \alpha \cdot V_r} = \frac{C_n'}{1 + \alpha \cdot \frac{k}{q} \cdot V_r} = \frac{C_n'}{1 + \alpha}$$

M.B över tuben, volymen $(1-\alpha) \cdot V_r$

$$-\frac{dc_A}{c_A} = \frac{k}{q} \cdot dV_r = \frac{k}{q} V_r (1-\alpha)$$

$$\underbrace{\frac{k}{q} \cdot V_r (1-\alpha)}_1 = -[\ln c_A] \frac{c_A^0}{c_A} \Rightarrow \alpha = 1 + \ln [(1-x_r)(1+\alpha)] = 1 + \ln [1 - 0,927 \cdot 0,632(1+\alpha)]$$

Itraktion $\Rightarrow \alpha = 0,569 \Rightarrow V_{tan\alpha} = 57\% \text{ av totala volymen}$

Isoterm reaktion som sker i vätsketas

Givet: $F_{A,t}$, $C_{A,t}$, $x_{A,t}$, k_1 , k_2

Skt: Lamplig reaktorkombination samt minsta volymen som krävs för att få en ändring av omsättninggraden med $\Delta x_A = 0,90$

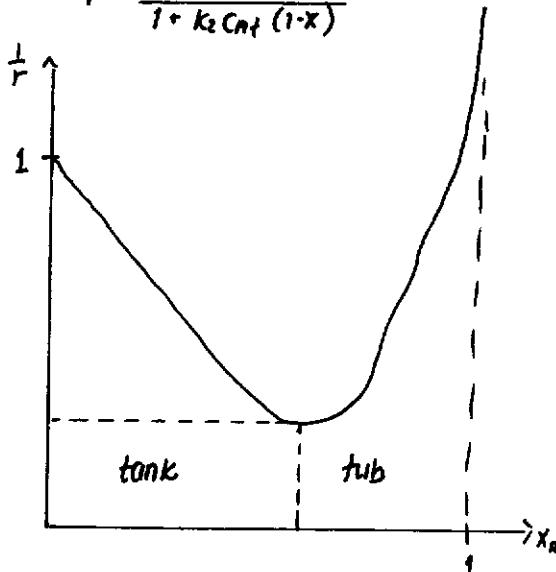
(I) Plotta $\frac{1}{r}$ mot x_j

tub: differentiell M.B $\Rightarrow dV_r = F_{A,t} \cdot \frac{1}{-v_A \cdot r(x)} dx$

$$V_r = F_{A,t} \int_{x_{in}}^{x_{ut}} \frac{1}{-v_A \cdot r(x)} dx = F_{A,t} \cdot \left[\begin{array}{l} \text{ytan under kurvan} \\ \text{mellan } x_{in} \text{ och } x_{ut} \end{array} \right]$$

$$\underline{\text{tank}}: V_r = F_{A,t} \frac{1}{-v_A \cdot r(x_{ut})} (x_{ut} - x_{in}) = F_{A,t} \cdot \left\{ \begin{array}{l} \text{ytan av rektangeln} \\ \text{som har basen } (x_{ut} - x_{in}) \\ \text{och höjden } \frac{1}{-v_A \cdot r} \end{array} \right\}$$

$$r = \frac{k_1 \cdot c_{A,t} (1-x)}{1 + k_2 c_{A,t} (1-x)}$$

<u>x</u>	<u>1/r</u>
0	1
0,2	0,939
0,4	0,878
0,6	0,822
0,8	0,805
1,0	∞

tank-tub

Beskriv max r → minimal volym

$\frac{dr}{dx}$ eller $\frac{dr}{dc}$ (spelar inte så stor roll vilken man väljer)

$$\frac{dr}{dc} = \frac{(1+k_2 \cdot C_A) k_1 \cdot \frac{1}{2} \cdot C_A^{-0.5} - k_1 \cdot C_A^{0.5} \cdot k_2}{(1+k_2 \cdot C_A)^2} = 0 \Rightarrow$$

$$C_A = \frac{1/2}{k_2 - \gamma_0 k_1} = \frac{1}{k_2} = 0,0025 \text{ mol/liter}$$

M.B tank

$$q \cdot C_{Af} - q \cdot C_A' - r \cdot V_r = 0 \Rightarrow q(C_{Af} - C_A') = \frac{k_1 \cdot C_A'^{0.5}}{1 + k_2 \cdot C_A'} \cdot V_r$$

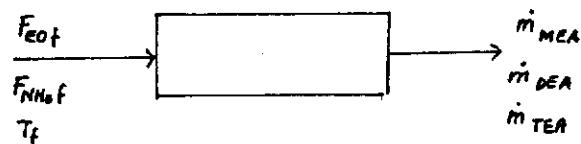
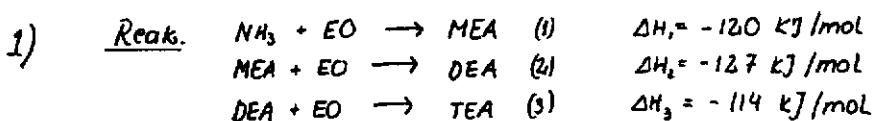
$$C_A' = 0.0625 \rightarrow V_r = 60 \text{ liter}$$

M.B tub

$$q \cdot C_A - q(C_A + dC_A) - r dV_r = 0 \Rightarrow -q \cdot dC_A = r \cdot dV_r \Rightarrow V_r = -q \int_{C_A'}^{C_A^{\text{ut}}} \frac{(1 + k_2 C_A)}{k_1 C_A^{0.5}} dC_A =$$

$$= -\frac{q}{k_1} \int_{C_A'}^{C_A^{\text{ut}}} (C_A^{-0.5} + k_2 \cdot C_A^{0.5}) dC_A = -\frac{q}{k_1} \left[2C_A^{0.5} + \frac{k_2}{1.5} C_A^{1.5} \right]_{C_A'}^{C_A^{\text{ut}}}$$

$$\{ C_A = C_{Af} (1-x) = 0.25 \cdot 0.2 = 0.0625 \} \Rightarrow V_r = 12.3 \text{ liter}$$

Tentamen 960127

Givet: C_p , M_{NH_3} , M_{EO}

Sökt: x_{EO} , T

$$M_{\text{MEA}} = M_{\text{NH}_3} + M_{\text{EO}} = 17 + 44 = 61 \text{ kg/kmol}$$

$$M_{\text{DEA}} = M_{\text{MEA}} + M_{\text{EO}} = 105 \text{ kg/kmol}$$

$$M_{\text{TEA}} = M_{\text{DEA}} + M_{\text{EO}} = 149 \text{ kg/kmol}$$

Utfleden: $F_{\text{NH}_3} = F_{\text{NH}_3 f} + V_{\text{NH}_3} \cdot R_1 = 210 \cdot R_1 \text{ mol/s}$

$$F_{\text{EO}} = F_{\text{EO} f} + V_{\text{EO} 1} \cdot R_1 + V_{\text{EO} 2} \cdot R_2 + V_{\text{EO} 3} \cdot R_3 = 15 \cdot R_1 - R_2 - R_3 \text{ mol/s}$$

$$F_{\text{MEA}} = \underbrace{F_{\text{MEA} f}}_0 + V_{\text{MEA} 1} \cdot R_1 + V_{\text{MEA} 2} \cdot R_2 = R_1 - R_2 \text{ mol/s}$$

$$F_{\text{DEA}} = \underbrace{F_{\text{DEA} f}}_0 + V_{\text{DEA} 2} \cdot R_2 + V_{\text{DEA} 3} \cdot R_3 = R_2 - R_3 \text{ mol/s}$$

$$F_{\text{TEA}} = F_{\text{TEA} f} + V_{\text{TEA} 2} \cdot R_3 = R_3 \text{ mol/s}$$

$$R_3 = F_{\text{TER}} = \frac{0,60 \cdot 0,05}{149 \cdot 10^{-3}} = 0,201 \text{ mol/s}$$

$$R_2 = F_{\text{DEA}} + R_3 = \frac{0,6 \cdot 0,2}{105 \cdot 10^{-3}} + 0,201 = 1,344 \text{ mol/s}$$

$$R_1 = F_{\text{MEA}} + R_2 = \frac{0,6 \cdot 0,75}{67 \cdot 10^{-3}} + 1,344 = 8,721 \text{ mol/s}$$

$$F_{\text{EO} f} \cdot x_{\text{EO}} = R_1 + R_2 + R_3 = 10,266 \Rightarrow x_{\text{EO}} = 0,684$$

LB $T_f = T_{\text{ref}}$ // $\dot{m}_f$ från F_f

$$0 = (T - T_f) \cdot \dot{m} \cdot C_p + (-\Delta H_1) \cdot R_1 + (-\Delta H_2) \cdot R_2 + (-\Delta H_3) \cdot R_3 = 0$$

$$(T - 350)(210 \cdot 17 + 15 \cdot 44) \cdot 10^{-3} \cdot 6,05 \cdot 10^3 = (8,721 \cdot 120 + 1,344 \cdot 127 + 0,201 \cdot 114) \cdot 10^3 \Rightarrow$$

$$T = 398,5 \text{ K}$$

2) Reaktion: $A \rightarrow R_1 + 2S$; $r = k \cdot C_A$; $K = 0,01$

gasfasreaktion

slkt: Reaktorsystem, min Vr vid $x_A = 0,75$, $F_0 = 1 \text{ mol/s}$

$$\text{plota } x \text{ mot } \gamma_r = 1/kC_A$$

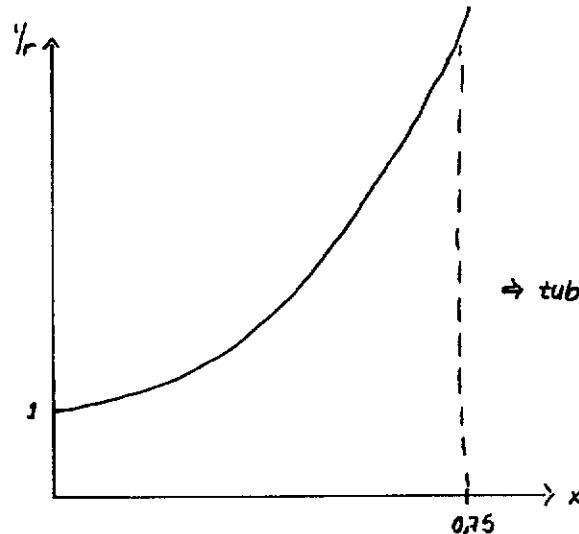
$$C_A = \frac{F_A}{F_{\text{tot}}} \cdot \frac{P}{RT} = \frac{F_A}{(F_A + F_R + F_S + F_I)} \cdot \frac{P}{RT} \quad (1)$$

$$\left. \begin{array}{l} F_A = F_{A0} \cdot (1-x) \\ F_R = F_{A0} \cdot x \\ F_S = 2F_{A0} \cdot x \end{array} \right\} \text{In sättning i (1)} \Rightarrow$$

$$C_A = \frac{F_{A0}(1-x)}{(F_{A0}(1-x) + 3F_{A0}x + F_{I0})} \cdot \frac{P}{RT} \Rightarrow C_A = \frac{(1-x)}{2(1+x)} \cdot \frac{P}{RT} \Rightarrow$$

$$\frac{1}{r} = A \cdot \frac{(1+x)}{(1-x)}$$

<u>x</u>	<u>$\frac{(1+x)}{(1-x)}$</u>
0	1
0.1	1.22
0.2	1.5
0.3	1.86
0.4	2.23
0.5	3
0.75	7

M.B m.a.p A över en tub $\Rightarrow$ differentiell M.B

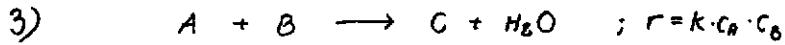
$$F_{A0}(1-x) - F_{A0}(1-x-dx) - r dV_r = 0$$

$$dV_r = F_{A0} \frac{dx}{r} \Rightarrow V_r = \int_0^x \frac{2RT \cdot F_{A0}}{K \cdot P} \cdot \frac{(1+x)}{(1-x)} dx = \frac{2RT \cdot F_{A0}}{K \cdot P} \int_0^x \left(\frac{2}{1-x} - 1 \right) dx =$$

$$= \frac{2RT \cdot F_{A0}}{K \cdot P} \left[-2 \ln(1-x) - x \right]_0^x = \frac{2RT \cdot F_{A0}}{K \cdot P} \left[-2 \ln(1-x) - x \right]$$

$$F_3 = 2 \cdot F_{N1} \cdot x \Rightarrow F_{N1} = F_3 / (2x)$$

$$V_r = \frac{RT F_3}{k x \cdot k \cdot P} (-2 \ln(1-x) - x) = \frac{0.314(650+273) \cdot 1}{0.01 \cdot 0.3 \cdot 10^6 \cdot 0.75} (-2 \ln(1-0.75) - 0.75) = \underline{\underline{6.90 \text{ m}^3}}$$

satsreaktor

Givet: $C_A^\circ, C_B^\circ, c_A \leftrightarrow t$

Sökt: k

M.B m.a.p A över en ideal satsreaktor:

$$-r \cancel{y_r} = \frac{dn}{dt} = y_r \frac{dc_A}{dt} \Rightarrow -r = \frac{dc_A}{dt} \quad (1)$$

$$C_B^\circ = C_A^\circ$$

moltförhållandet mellan A och B $\Rightarrow C_A = C_B$

$$-r = \frac{dc_A}{dt} = -k \cdot C_A^2 = \frac{dc_A}{dt} \Rightarrow -k dt = \frac{dc_A}{C_A^2} \quad \{ \text{integra} \}$$

$$-kt = \left[-\frac{1}{C_A} \right]_{C_A^\circ}^{C_A} = -\left(\frac{1}{C_A} - \frac{1}{C_A^\circ} \right) \Rightarrow \frac{1}{C_A} = kt + \frac{1}{C_A^\circ} \quad \text{rötlinje då}$$

t plottas mot $1/C_A$

<u>t</u>	<u>C_A</u>	<u>$1/C_A$</u>
2	0.055	18.18
5	0.035	28.57
10	0.020	50

linjär regression $\Rightarrow \frac{1}{C_A} = 9.535 + 4.009 \cdot t$

$$\Rightarrow k = 4.009 \text{ m}^3/\text{kmol} \cdot \text{min}$$

$$\text{Alternativ lösning: } k = \frac{1}{t} \left(\frac{1}{C_A} - \frac{1}{C_A^\circ} \right) \quad ; \quad C_A^\circ = 0.1 \Rightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} k_1 = 4.091 \\ k = 3.719 \\ k = 4.0 \end{array} \right\} \Rightarrow k = \text{medelvärdet} = 3.9 \text{ m}^3/\text{kmol min}$$

5) Reaktion: $A \rightarrow B$

Rd 9:4
Grp 1

$$\text{Givet: } \int_0^\infty c dt = 50.65 \quad \int_0^\infty t c dt = 259.7 \quad \int_0^\infty t^2 c dt = 1633$$

⇒ uppehållstidsfördelningen.
 $d\tau, L, K$

Sökt: x enl. a) disper. modell med slutet mätsträcka
-rr- b) tanksenaremodell

$$E(t) = \frac{c dt}{\int_0^\infty c dt} \quad ; \quad \langle t \rangle = \int_0^\infty t E(t) dt = \int_0^\infty \frac{t \cdot c dt}{\int_0^\infty c dt} = \frac{259.7}{50.65} = 5.127 \text{ min}$$

$$\sigma_t^2 = \int_0^\infty (t - \langle t \rangle)^2 E(t) dt = \int_0^\infty t^2 E(t) dt - \langle t \rangle^2 = \int_0^\infty \frac{t^2 c(t) dt}{\int_0^\infty c(t) dt} - \langle t \rangle^2 \Rightarrow$$

$$\sigma_t^2 = \frac{1633}{50.65} - 5.127^2 = 5.951 \text{ min}^2$$

a) Disper. modellen, slutet mätsträcka

$$\Rightarrow \frac{\sigma_t^2}{\langle t \rangle^2} = 2 \left(\frac{D_{ca}}{V_L} \right) - 2 \left(\frac{D_{ca}}{V_L} \right)^2 \left(1 - \underbrace{e^{-\frac{V_L}{D_{ca}}}}_{\approx 0} \right) \Rightarrow$$

$$\frac{\sigma_t^2}{\langle t \rangle^2} = 2 \left(\frac{D_{ca}}{V_L} \right) - 2 \left(\frac{D_{ca}}{V_L} \right)^2 \Rightarrow \left(\frac{D_{ca}}{V_L} \right)^2 - \left(\frac{D_{ca}}{V_L} \right) + \frac{1}{2} \frac{\sigma_t^2}{\langle t \rangle^2} = 0 \Rightarrow$$

$$\left(\frac{D_{ca}}{V_L} \right) = \frac{1}{2} \pm \sqrt{\frac{1}{4} - \frac{1}{2} \frac{\sigma_t^2}{\langle t \rangle^2}} = \begin{cases} 0.130 & \text{OK!} \\ 0.0699 & \text{Ej OK!} \end{cases}$$

$$FS \Rightarrow \frac{1 - X_{\text{reell}}}{1 - X_{\text{ideal}}} = 1 + (k \langle t \rangle)^2 \frac{D_{ca}}{V_L} \Rightarrow X_{\text{reell}} = 1 - (1 - X_{\text{ideal}}) \left[1 + (k \langle t \rangle)^2 \frac{D_{ca}}{V_L} \right]$$

Pläste ta reda på X_{ideal} :

M. O tab:

$$q \cdot C_{RF} dx - k \cdot C_{RF} (1-x) dV_r = 0$$

$$\frac{dx}{(1-x)} = \frac{k}{q} dV_r \Rightarrow -\ln(1-x_i) = k \cdot V_r / q = k \cdot \gamma \Rightarrow$$

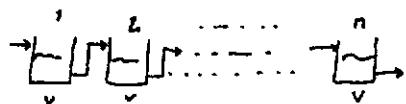
$$\Rightarrow (1-x_i) = e^{-k\gamma} \quad \{ \gamma = \langle t \rangle \} \Rightarrow x_i =$$

$$x_{\text{reell}} = (1 - (1 - e^{-0.25 \cdot 5,127})) (1 + 0.25^2 \cdot 5,127^2 \cdot 0,13) = 0,663$$

Rd 9:5
Grp. 1

b) Tanksen'e modell

$$FS \Rightarrow N = \langle t \rangle^2 / \sigma_t^2 = \frac{5,127^2}{5,951} = 4,4$$

$$\text{M.B over tank 1: } q \cdot C_0 - q \cdot C_1 - k \cdot C_1 \cdot V = 0 \Rightarrow \frac{C_1}{C_0} = \frac{q}{kV+q} ; x_1 = 1 - \frac{C_1}{C_0}$$

$$x_1 = 1 - \frac{q}{kV+q}$$

$$\text{M.B over tank } n: x_n = 1 - \frac{C_n}{C_0} = 1 - \frac{C_n}{C_{n-1}} \cdot \frac{C_{n-1}}{C_{n-2}} \cdot \dots \cdot \frac{C_1}{C_0} = 1 - \left(\frac{q}{kV+q} \right)^n$$

$$V = V_{\text{tot}}/N ; q = V_{\text{tot}}/t_p$$

$$\Rightarrow x_n = 1 - \left(\frac{1}{\frac{kT'}{N} + 1} \right)^N = \{ t = \langle t \rangle \} = 1 - \left(\frac{1}{\frac{0,25 \cdot 5,127}{4,4} + 1} \right)^{4,4}$$

$$x_1 = 0,676$$

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

Kemisk reaktionsteknik

Tentamen i Kemisk reaktionsteknik

lördagen den 27 januari 1996 kl 14.15 - 19.15 i vv

Said Irandoost är anträffbar för frågor på telefonankn. 3023 och kommer dessutom att vara i tentamenslokalen någon gång mellan 16.00 och 16.30.

Granskning av tentamensrättningen kan ske tidigast den 9/2 1996.

Tillåtna hjälpmedel

Valfri räknare (OBS! inga egna anteckningar)

Formelsamling utgiven av institutionen

TEFYMA

Standard Mathematical Tables

βeta Mathematics Handbook

Physics Handbook

Handbook of Chemistry and Physics

Lycka till!

Postadress

412 96 GÖTEBORG

Gatuadress

Kemigården 3

Leveransadress

Kemivägen 10

Fax

031-772 30 35

Telefon

031-772 30 30

Uppgift 1 (material- och värmebalans)

6 poäng

Mono-, di-, och trietanolamin (MEA, DEA resp. TEA) tillverkas genom reaktion mellan ammoniak (NH_3) och etenoxid (EO) enligt

ΔH är givet vid 350 K. Processen genomförs i en adiabatisk reaktor i vätskefas vid 13 MPa. reaktorinflödet består av 15 mol/s EO och 210 mol/s NH_3 vid 350 K.

I reaktorn produceras 0,60 kg etanolaminer/s varav 75 vikts% är MEA, 20 vikts% är DEA och resten TEA. Hur stor är omsättningsgraden map EO och vad är temperaturen i reaktorutflödet?

Medelvärmekapacitivitet för lösningen antas vara oberoende av temperatur och sammansättning och uppgår till $6,05 \text{ kJ kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$.

Molmassor: $M_{\text{EO}} = 44 \text{ kg/kmol}$, $M_{\text{NH}_3} = 17 \text{ kg/kmol}$ $\Rightarrow \text{DIN} : T = 398,5 \text{ K}$

Uppgift 2 (reaktorkapacitet, ideala reaktorer)

6 poäng

Den homogena gasfasreaktionen $A - R + 2S$ skall utföras isotermt och isobart vid 650 °C och 0,3 MPa. Du kan välja att använda en ideal tub, en ideal tank, eller en kombination av dessa. Slutomsättningsgraden av reaktanten A skall vara 0,75.

Bestäm vilket reaktorsystem du vill använda för ovanstående reaktion för att minimera den totala reaktorvolymen och beräkna dessutom den minsta möjliga totalvolymen för att produktionen skall bli 1 mol S/s vid ovan angivna betingelser.

Ingående flöde till reaktorsystemet innehåller 50 mol% A och resten inert. Reaktionen är av första ordningen map reaktanten A med hastighetskonstanten $k = 0,01 \text{ s}^{-1}$. Svar: tubreaktor,

$$V_f = 0,90 \text{ m}^3$$

Uppgift 3 (ideal satsreaktor)

5 poäng

Om vätskefasreaktionen

sker i en 90 %-ig lösning av svavelsyra vid 25 °C blir hastighetsekvationen av andra ordningen dvs $r = k \cdot c_A \cdot c_B$ där A och B betecknar de två reaktanterna.

När reaktionen genomfördes i en satsreaktor under dessa betingelser uppmättes följande värden:

<u>Reaktionstid/min</u>	<u>$c_A/(kmol\ m^{-3})$</u>
2,0	0,055
5,0	0,035
10,0	0,020

Begynnelsekoncentrationerna av reaktanterna var $c_{A0} = c_{B0} = 0,100 \text{ kmol m}^{-3}$. Bestäm värdet på hastighetskonstanten vid 25°C i en 90 %-ig svavelsyralösning.

Uppgift 4 (portransport)

VTGÅR

4 poäng

En 1:a ordningens katalytisk gasfasreaktionen A -> B har utförts under isoterma betingelser i försöksserier med porösa sfäriska katalysatorpartiklar av två olika storlekar. Reaktionen utfördes under identiska betingelser (samma temperatur och omsättningsgrad) i en "spinning basket" reaktor (en tankreaktor där korgar med katalysator utgör propellerblad som rör om gasen i reaktorn). Resultaten av dessa försök är givna i nedanstående tabell. Av reaktionsbetingelser framgår att man kan bortse från den externa masstransportmotståndet.

Uppskatta Thieles modul och effektivitetsfaktorn för båda katalysatorpartiklar. Hur små bör katalysatorpartiklar vara för att man skall kunna bortse från den interna masstransportmotståndet?

	<u>Obs. reaktionshast. / (mol (kg kat.)⁻¹ s⁻¹)</u>	<u>Partikelradie / m</u>
Försök 1	$3 \cdot 10^{-2}$	0,01
Försök 2	$23 \cdot 10^{-2}$	0,001

Uppgift 5 (uppehållstidsfördelning, icke-ideal reaktor)

4 poäng

Reaktionen A -> B som är av första ordningen med reaktanten utföres i en tubreaktor med diametern 10 cm och längden 6,36 m. Uppehållstidsfördelningen i reaktorn studerades genom att till inflödet tillsätta en liten mängd spårämne och mäta dess koncentration i utflödet som funktion av tiden. En sådan mätserie redovisas i följande tabell:

t/min	c/(mg/liter)	t/min	c/(mg/liter)
0	0	7	4
1	1	8	3
2	5	9	2,2
3	8	10	1,5
4	10	12	0,6
5	8	14	0
6	6		

Beräkna omsättningsgraden för reaktanten A i h:a: (a) dispersionsmodellen, sluten mätsträcka; (b) tankseriemodellen. Vid ifrågavarande betingelser är hastighetskonstanten $k = 0,25 \text{ min}^{-1}$.

För att underlätta räknearbetet ges numeriska värden på följande integraler (beräknade ur tabellen ovan):

$$\int_0^t c_s(t) dt = 50,65 ; \int_0^t t c_s(t) dt = 259,7 ; \int_0^t t^2 c_s(t) dt = 1633$$

(enheter: se tabellen).

$\text{D) } \eta = 0,35\%$
 $\text{E) } \chi_r = 0,52\%$

Uppgift 6 (beskrivande)**5 poäng**

a) Rita in följande uppgifter för en exoterm jämviktsreaktion i ett x-T diagram (x = omsättningsgrad, T = temperatur):

- 1) Den fullständiga jämviktskurvan (betecknas med a1)
  - 2) Driftslinjen för den adiabatiska reaktorn, vars inflödespunkt betecknas med A och vars utflödespunkt vid jämvikt betecknas med B.
  - 3) Jämviktpunkten (betecknas med a3) för den isoterma reaktorn vars inflödespunkt är A.
  - 4) Kurvor som anger konstant reaktionshastighet (betecknas med r_1, r_2, r_3 osv, där $r_1 > r_2 > r_3 \dots$)
  - 5) Funktionen $(\partial r / \partial T) = 0$
  - 6) Den punkt på driftslinjen för den adiabatiska reaktorn, där reaktionshastigheten har ett maximum (betecknas med a6).
- b) Redogör för begreppet tändningstemperatur och släckningstemperatur för en exoterm process som utförs under adiabatiska förhållanden i en ideal tankreaktor. Angiv dessa temperaturer på T-axeln i lämpligt diagram.

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

Kemisk reaktionsteknik

Tentamen i Kemisk reaktionsteknik

torsdagen den 7 september 1995 kl 14.15 - 19.15 i vv

Said Irandoost är anträffbar för frågor på telefonankn. 3023
och kommer dessutom att vara i tentamenslokalen någon gång
mellan 16.00 och 16.30.

Granskning av tentamensrättningen kan ske tidigast den 21/9 1995.

Tillåtna hjälpmmedel

Valfri räknare (OBS! inga egna anteckningar)

Formelsamling utgiven av institutionen

TEFYMA

Standard Mathematical Tables

βeta Mathematics Handbook

Physics Handbook

Handbook of Chemistry and Physics

Lycka till!

Postadress

412 96 GÖTEBORG

Gatuadress

Kemigården 3

Leveransadress

Kemivägen 10

Fax

031-772 30 35

Telefon

031-772 30 30

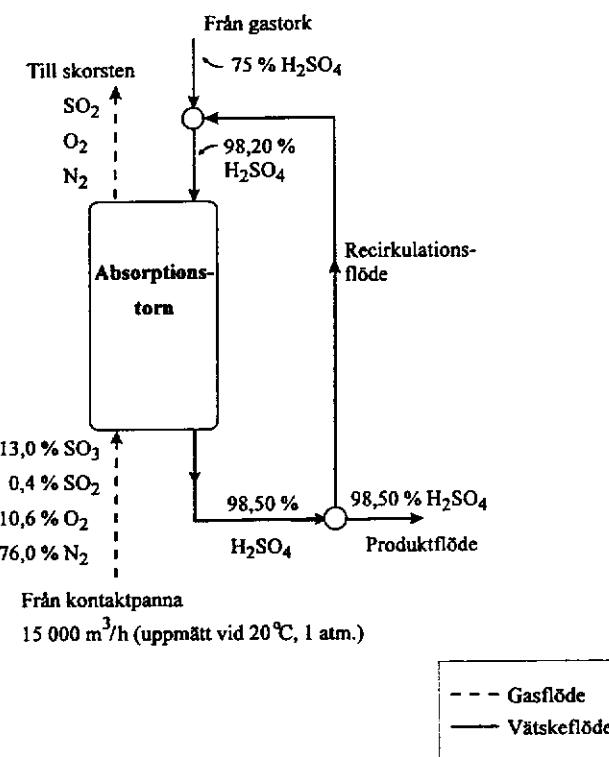
Uppgift 1 (materialbalans)**6 poäng**

Nedanstående figur visar en absorptionsanläggning i en svavelsyrafabrik. All ingående SO₃ absorberas och reagerar med vatten i ingående utspädda syra och bildar H₂SO₄ enligt

Endast SO₃ absorberas. Procentangivelserna avser volym% i gasfas och vikt% i vätskefas. Beräkna:

- Antal frihetsgrader för absorptionstornet.
- Produktflödet uttryckt i ton/h.
- Recirkulationsflödet uttryckt i ton/h.

Uppgift 2 (ideal tankreaktor)**6 poäng**

Vid en vätskefasprocess föreligger förutom den önskade reaktionen

även bireaktionen

Hastighetsekvationen för huvudreaktionen kan skrivas

$$r_1 = k_1 \cdot c_A$$

och för bireaktionen

$$r_2 = k_2 \cdot c_A$$

Processen utföres i en ideal tankreaktor försedd med kyrlinga. Välj den temperatur och värmeväxlaryta som ger maximal produktion av B. Följande data gäller:

Hastighetskonstant, huvudreaktionen,

$$k_1 = 3 \cdot 10^8 \cdot e^{-60000/(R \cdot T)} \text{ s}^{-1}$$

Hastighetskonstant, bireaktionen,

$$k_2 = 2 \cdot 10^{14} \cdot e^{-100000/(R \cdot T)} \text{ s}^{-1}$$

Reaktionsentalpi, huvudreaktionen,

$$\Delta H_1 = -35000 \text{ J/mol (oberoende av temp.)}$$

Reaktionsentalpi, bireaktionen,

$$\Delta H_2 = +55000 \text{ J/mol (oberoende av temp.)}$$

Volymflödeshastighet,

$$q = 0,05 \text{ m}^3/\text{s}$$

Lösningens densitet,

$$\rho = 720 \text{ kg/m}^3 \text{ (oberoende av temp. och omsättningsgrad)}$$

Lösningens värmekapacitivitet,

$$C_p = 3000 \text{ J kg}^{-1} \text{ K}^{-1} \text{ (oberoende av temp. och omsättningsgrad)}$$

Reaktorns volym,

$$V_r = 1 \text{ m}^3$$

Koncentration av A i inflödet ($x_A = 0$),

$$c_{Af} = 16 \text{ kmol/m}^3$$

Inflödets temperatur,

$$T_f = 30^\circ\text{C}$$

Värmegenomgångskoefficient för värmeväxlaren, $U = 2 \text{ kJ m}^{-2} \text{ s}^{-1} \text{ K}^{-1}$

$$T_k = 25^\circ\text{C}$$

Uppgift 3 (ideal sats- och tubreaktor)

6 poäng

En konsekutiv vätskefasreaktion

studeras i en ideal satsreaktor med volymen 1 liter. Mängden katalysator i reaktorn är 10 g. Därvid erhålls följande resultat:

tid/min	$c_A/(\text{mol/l})$	$c_B/(\text{mol/l})$	$c_C/(\text{mol/l})$
0	1,00	0	0
100	0,75	0,20	0,05
200	0,48	0,40	0,12
300	0,21	0,57	0,22
400	0,04	0,52	0,44
500	0,01	0,30	0,69
600	0,00	0,12	0,88

Du har nyligen blivit anställd på kemiföretaget KRT-AB och skall som första uppgift dimensionera en ideal tubreaktor för ovanstående reaktionssystem. Hur mycket katalysator krävs då för att få maximalt utbyte av B vid en produktion av 100 kg B/timme, samt vad blir uppehållstiden? Tubreaktorn innehåller 2000 kg katalysator/m³ lösning. Inflödets sammansättning är samma i tubreaktorn som i satsreaktorn.

Molmassan för B är 100 g/mol.

Uppgift 4 (portransport)

5 poäng

En första ordningens katalytisk reaktion, $A \rightarrow R$, sker i närvaro av porösa katalysatorpartiklar. Dessa är sfäriska med det katalytiskt aktiva materialet jämnt belagt på insidan av porerna. Man vet att reaktantkoncentrationen halvvägs mellan den yttre ytan och partikelns mitt motsvarar 10% av den yttre koncentrationen. Reaktionen antas vara isotherm. Följande data gäller:

$$\text{Den yttre koncentrationen av reaktanten A, } c_{AS} = 0,001 \text{ mol/dm}^3$$

$$\text{Partikelradie, } r_p = 10^{-3} \text{ cm}$$

UTGÅRBeräkna:

- a) Reaktantkoncentrationen vid ett avstånd av $7 \cdot 10^{-4}$ cm från partikelns mitt.
- b) Partikeldiameter vid vilken effektivitetsfaktorn blir 0,6.

Ledning:

För en porös sfär gäller att

$$c_A(r) = c_{AS} \cdot r_p \cdot \sinh(\phi \cdot r/r_p) / (r \cdot \sinh \phi)$$

där r och ϕ betecknar avståndet från partikelns mitt resp Thieles modul.

Uppgift 5 (uppehållstidsfördelning, icke-ideal reaktor)

4 poäng

Man har utfört ett pulsförsök i en packad bädd enligt följande. Pulsen injicerades i bädden vid ett avstånd motsvarande ca 4 partikeldiametrar från reaktoröppningen. Pulsen är ej perfekt utan har variansen $\sigma^2 = 15 \text{ s}^2$. Pulsen uppmättes 3 meter längre bort där variansen var $\sigma^2 = 50 \text{ s}^2$. Den linjära hastigheten genom bädden var 0,01 m/s. Beräkna:

- a) Dispersionskoefficienten
- b) Omsättningsgraden vid mätpunkten för en första ordningens reaktion med hastighetskonstanten $k = 0,02 \text{ s}^{-1}$.

Uppgift 6 (beskrivande)

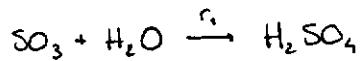
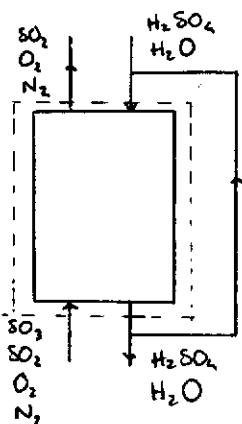
3 poäng

Totalförloppet vid en heterogent katalyserad gasfasreaktion kan delas upp i olika delsteg.

- Vilka delsteg?
- Ange vilka av delstegen som är fysikaliska resp kemiska.
- Vad menas med hastighetsbestämmande steg?

TENTA 950907

1)

a)

Frihetsgradsanalys:

- Se om problemet är lösbart ($\text{df.} = 0$)
- Se var man ska börja om man har komplicerat M-B-problem. (d.v.s där $\text{df.} < 0$)

 $\text{df.} = \text{antal obr. flödesvariabler} - \text{antal ospec. flödesvar.}$ -

- antal övervende balanser. - antal hjälpsamband.

 $\text{df.} = 0 \Rightarrow$ entydig lösning. $\text{df.} < 0$: överbestämt $\text{df.} > 0$: underbestämt ∞ antal lösningar.

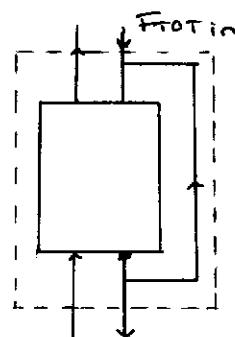
Adsorptionstornet:

Flödesvariabler: $4+3+2+2+1 = 12$ Balanser: $4+2 = 6$ Spe. flödesvar. $4+1+1 = 6$ Hjälpsamband 0 $\rightarrow \underline{\text{df.} = 0}$

b)

Produktflöde

Ny systemgräns

Total m. B:

$$\text{in} - \text{ut} - \text{reagerat} = 0 \quad F_{\text{tot in}} = F_{\text{tot ut}}$$

$$\text{SO}_3 \quad F_{\text{SO}_3 \text{ in}} - O - R = 0 \Rightarrow R = F_{\text{SO}_3 \text{ in}}$$

$$\text{H}_2\text{SO}_4 \quad y_{\text{sin}} \cdot F_{\text{tot in}} - y_{\text{out}} F_{\text{tot ut}} + R = 0 \Rightarrow F_{\text{tot ut}} = \frac{R}{y_{\text{out}} - y_{\text{sin}}}$$

$$\text{H}_2\text{O} \quad y_{\text{H}_2\text{O in}} F_{\text{tot in}} - y_{\text{H}_2\text{O out}} F_{\text{tot ut}} - R = 0$$

$$R = g \cdot c_{\text{SO}_3 \text{ in}} = g \cdot y_{\text{SO}_3 \text{ in}} \cdot \frac{P}{R \cdot T} = 8,106 \cdot 10^4 \text{ mol/h}$$

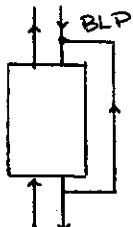
$$y_i = \frac{\frac{m_i}{m_{\text{tot}} / M_i}}{\sum \left(\frac{m_i}{m_{\text{tot}} / M_i} \right)} = \frac{x_i / n_i}{\sum (x_i / M_i)} ; \quad y_{\text{out}} = \frac{0.985 / 98.1}{0.985 / 98.1 + 0.015 / 18} = 0.9234$$

$$y_{\text{sin}} = \frac{0.75 / 98.1}{0.75 / 98.1 + 0.25 / 18} = 0.3550 ; \quad F_{\text{tot ut}} = \frac{8,106 \cdot 10^4}{0.9234 - 0.3550} = 1426 \cdot 10^5 \text{ mol/h}$$

$$\begin{aligned} \dot{m}_{\text{tot ut}} &= \dot{m}_{\text{SO}_4} + \dot{m}_{\text{H}_2\text{O out}} = \dot{n}_{\text{SO}_4} \cdot M_S + \dot{n}_{\text{H}_2\text{O out}} \cdot M_{\text{H}_2\text{O}} = \\ &= y_{\text{out}} \cdot F_{\text{tot ut}} \cdot M_S + y_{\text{H}_2\text{O}} \cdot F_{\text{tot ut}} \cdot M_{\text{H}_2\text{O}} = \underline{13.1 \text{ ton/h}} \end{aligned}$$

c)

$\dot{m}_{\text{rec}}$ sökes

M.B m.a.p H₂SO₄ "over BLP":

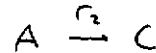
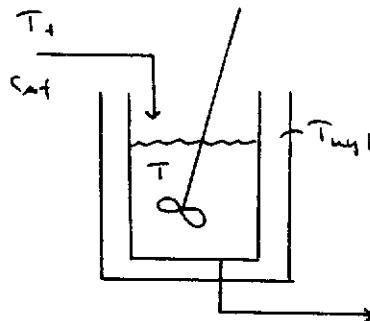
$$y_{\text{sin}} \cdot F_{\text{tot in}} + y_{\text{ut}} \cdot F_{\text{tot rec}} - y_{\text{sin reactor}} (F_{\text{tot in}} + F_{\text{tot rec}})$$

$$\Rightarrow F_{\text{tot rec}} = \frac{(y_{\text{sin reactor}} - y_{\text{sin}}) F_{\text{tot in}}}{y_{\text{ut}} - y_{\text{sin reactor}}} =$$

$$= \left\{ y_{\text{sin reactor}} = \frac{0.982 / 98.1}{0.982 / 98.1 + 0.018 / 18} = 0.9092 \right\} = 5,566 \cdot 10^6 \text{ mol/h}$$

$$\dot{m}_{\text{tot rec}} = y_{\text{ut}} \cdot F_{\text{tot rec}} \cdot M_S + y_{\text{H}_2\text{O out}} \cdot M_{\text{H}_2\text{O}} \cdot F_{\text{tot rec}} = \underline{512 \text{ ton/h}}$$

2)

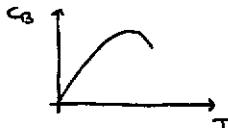

$$r_1 = k_1 \cdot c_A \quad k_1 = A_1 e^{-\frac{E_1}{RT}}$$

$$r_2 = k_2 \cdot c_A \quad k_2 = A_2 e^{-\frac{E_2}{RT}}$$

Bestäm T så att maxprod. av B uppnås.

$$\frac{dc_B}{dT} = 0$$

$c_B(T)$ fås ur M.B. m.ap B över tanken:

$$0 = q \cdot c_B + r_1 \cdot V_r = 0$$

$$c_B = k_1 \cdot c_A \cdot \frac{V_r}{q} = k_1 \cdot c_A \cdot T$$

M.B. m.ap A över tanken:

$$q \cdot c_{Af} - q \cdot c_A + r_1 \cdot V_r + r_2 \cdot V_r = 0$$

$$q \cdot c_{Af} - q \cdot c_A - (k_1 \cdot c_A + k_2 \cdot c_A) \cdot V_r = 0$$

$$\Rightarrow c_A = \frac{q \cdot c_{Af}}{q + (k_1 + k_2) V_r} = \frac{c_{Af}}{1 + (k_1 + k_2) T}$$

$$\Rightarrow c_B = \frac{k_1 \cdot T \cdot c_{Af}}{1 + (k_1 + k_2) \cdot T}$$

$$\frac{dc_B}{dT} = \frac{\frac{\partial k_1}{\partial T} T \cdot c_{Af} (1 + (k_1 + k_2) \cdot T) - k_1 \cdot T \cdot c_{Af} ((\frac{\partial k_1}{\partial T} + \frac{\partial k_2}{\partial T}) T)}{(1 + (k_1 + k_2) \cdot T)^2} = 0$$

$$\frac{\partial k_1}{\partial T} = \frac{E_1}{RT^2} A_1 e^{-\frac{E_1}{RT}} = \frac{E_1}{RT^2} k_1$$

$$\frac{\partial k_2}{\partial T} = \frac{E_2}{RT^2} \cdot k_2$$

$$\Rightarrow \frac{E_1}{RT^2} k_1 (1 + k_1 T + k_2 T) = k_1 \left(\frac{E_1}{RT^2} \cdot k_1 + \frac{E_2}{RT^2} k_2 \right) T$$

$$\cancel{E_1 + E_2 k_1 T^2} + E_1 k_1 T = \cancel{E_1 k_1 T} + E_2 k_2 T$$

$$\Rightarrow k_1(T_{opt}) = \frac{E_1}{(E_2 - E_1) T} = 0.075 \text{ s}^{-1} \Rightarrow T_{opt} = 338.6 \text{ K}$$

Bestäm värmeväxlararean A:

V.B över tanken:

$$\dot{Q}_{in} - \dot{Q}_{ut} - \dot{Q}_{vug} + \dot{Q}_r = 0$$

$$\dot{Q}_r = R_1(-\Delta H)_1 + R_2(-\Delta H)_2 = r_1 \cdot V_r (-\Delta H)_1 + r_2 V_r (-\Delta H)_2 = \\ = (k_1 c_A (-\Delta H)_1 + k_2 c_A (-\Delta H)_2) \cdot V_r$$

c_A fås ur materialbalans:

$$c_A = \frac{C_{Af}}{1 + (k_1(T_{opt}) + k_2(T_{opt})) \cdot \tau} = \left\{ k_1(T_{opt}) = 0.1665 \text{ s}^{-1} \right\} = 2.744 \text{ kmol/m}^3$$

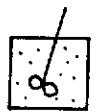
V.B över tanken:

$$q_p C_p (T_f - T_{ref}) - q_p C_p (T_{opt} - T_{ref}) - VA (T_{opt} - T_{vug}) + \\ + (k_1(-\Delta H)_1 + k_2(-\Delta H)_2) \cdot c_A \cdot V_r = 0$$

$$\Rightarrow \underline{A} = \frac{q_p C_p (T_f - T_{opt}) + (k_1(-\Delta H)_1 + k_2(-\Delta H)_2) \cdot c_A \cdot V_r}{V(T_{opt} - T_{vug})} = \underline{10.46 \text{ m}^2}$$

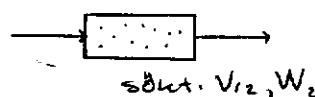

labshåla:

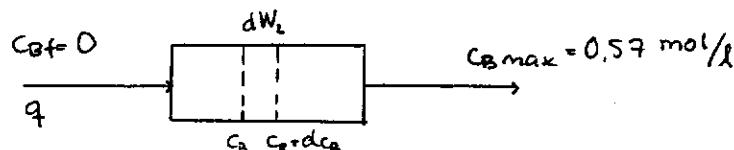

$$V_{l1} = 1l \\ W_1 = 10g$$

industriell shåla

Ideal tub:

M.B. m.a.p B över dW_2 :

$$q \cdot C_B - q(C_B + dC_B) + (r_1 - r_2) dW_2 = 0$$

$$-qdC_B = -(r_1 - r_2) dW_2$$

$$\int_{C_Bf}^{C_{Bmax}} \frac{1}{r_1 - r_2} dC_B = \frac{1}{q} \int_0^{W_2} dW_2$$

$$\frac{W_2}{q} = \int_{C_Bf}^{C_{Bmax}} \frac{1}{r_1 - r_2} dC_B$$

ideal satsreaktor:M.B. m.a.p B:

$$0 - 0 + (r_1 - r_2) \cdot W_1 = \frac{dc_B}{dt} = V_{r1} \frac{dc_B}{dt}$$

$$\Rightarrow \int_0^{c_{B\max}} \frac{1}{r_1 - r_2} dr_B = \int_0^{t_{\max}} dt \cdot \frac{W_1}{V_{r1}}$$

$$\frac{W_1}{V_{r1}} \cdot t_{\max} = \int_0^{t_{\max}} \frac{1}{r_1 - r_2} dr_B \quad (1)$$

$$\Rightarrow \frac{W_2}{q} = \frac{W_1}{V_{r1}} \cdot t_{\max}$$

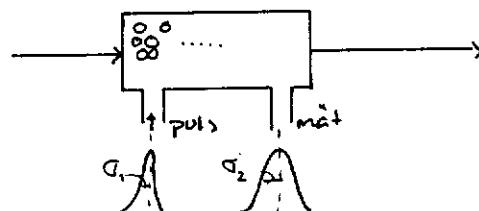
$$\dot{m}_{B\text{ut}} = F_{B\text{ut}} \cdot M_B = q \cdot c_{B\max} \cdot M_B \Rightarrow q = \frac{\dot{m}_{B\text{ut}}}{c_{B\max} \cdot M_B}$$

$$\underline{\underline{W_2}} = \frac{\dot{m}_{B\text{ut}}}{c_{B\max} \cdot M_B} \cdot \frac{W_1}{V_{r1}} \cdot t_{\max} = \underline{\underline{87,72 \text{ kg}}}$$

$$\underline{\underline{\tau}} = \frac{V_{r2}}{q} = \frac{W_2 / \rho_{B\text{ut}}}{\dot{m}_{B\text{ut}}} = \underline{\underline{1.5 \text{ min}}}$$

5) a)

Pachad bådd.

Öppen mätsträcka.

$$\langle t \rangle = \frac{L}{v} \left(1 + 2 \frac{De_a}{v \cdot L} \right) \quad (1)$$

$$\frac{\sigma^2}{\langle t \rangle^2} = 2 \frac{De_a}{v \cdot L} + 8 \left(\frac{De_a}{v \cdot L} \right)^2 \Rightarrow \left(\frac{De_a}{v \cdot L} \right)^2 + \frac{1}{4} \frac{De_a}{v \cdot L} - \frac{1}{8} \frac{\sigma^2}{\langle t \rangle^2} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{De_a}{v \cdot L} = -\frac{1}{8} \pm \sqrt{\frac{1}{64} + \frac{1}{8} \frac{\sigma^2}{\langle t \rangle^2}} \quad (2)$$

$$\sigma^2 = \sigma_x^2 - \sigma_z^2 \quad \text{Antag att } \sigma^2 \text{ beror linjärt på } L.$$

~~Iterera mellan (1) o (2).~~ Gissa start på $\langle t \rangle$

$$\langle t \rangle_1 = 300 \text{ s} \cdot \left\{ \left(\frac{L}{v} \right) \right\} \quad \left(\frac{De_a}{v \cdot L} \right)_1 = 1.943 \cdot 10^{-4} \quad (-0.25 \text{ andra rot})$$

$$\langle t \rangle_2 = 300 \cdot 1.12 \text{ s} \quad \left(\frac{De_a}{v \cdot L} \right)_2 = 1.941 \cdot 10^{-4}$$

$$\underline{\underline{De_a}} = \frac{De_a}{v \cdot L} \cdot v \cdot L = \underline{\underline{5.842 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s}}}$$

$$\sigma^2 \sim L^{-2}$$

$$\sigma^2 = A \cdot L + B \left(\frac{Dea}{v} \right)^4 \cdot \frac{1}{L^2} + C \cdot \left(\frac{Dea}{v} \right)^3 \cdot \frac{1}{L} \approx A \cdot L$$

b) x_{real} für $r=k \cdot c$

$$\frac{1 - x_{\text{real}}}{1 - x_{\text{ideal}}} = \left(1 + (k \cdot \tau)^2 \right) \frac{Dea}{v_0 \cdot L} \quad v_0 = 0,01 \text{ m/s}$$

für pachaud bödodl

x_{ideal} fr. M.B über tub:

$$-q dc = k \cdot c \cdot dV_r$$

$$\int_{C_{in}}^{C_{out}} \frac{1}{c} dc = - \int_0^{V_r} \frac{k}{q} dV_r$$

$$\ln \frac{C_{out}}{C_{in}} = - \frac{k \cdot V_r}{q} \quad \frac{C_{out}}{C_{in}} = e^{-k \cdot \tau}$$

$$x_{\text{ideal}} = 1 - \frac{C_{out}}{C_{in}} = 1 - e^{-k \cdot \tau} = 0,99752$$

$$1 - x_{\text{real}} = (1 - x_{\text{ideal}}) \left(1 + (k \cdot \tau)^2 \right) \frac{Dea}{v \cdot L} = 2,496 \cdot 10^{-3}$$

$$\underline{\underline{x_{\text{real}} = 0,9975}}$$

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

Kemisk reaktionsteknik

Tentamen i Kemisk reaktionsteknik

lördagen den 27 maj 1995 kl 14.15 - 19.15 i mn

Said Irandoost är anträffbar för frågor på telefonankn. 3023 och kommer dessutom att vara i tentamenslokalen någon gång mellan 16.00 och 16.30.

Granskning av tentamensrätningen kan ske tidigast den 15/6 1995.

Tillåtna hjälpmmedel

Valfri räknare (OBS! inga egna anteckningar)

Formelsamling utgiven av institutionen

TEFYMA

Standard Mathematical Tables

βeta Mathematics Handbook

Physics Handbook

Handbook of Chemistry and Physics

Vi ber dig att efter tentamen fylla i den resterande delen av kursenkäten. Kursenkätblanketten sitter fast längst bak i tentan. Avskilj denna och lämna in den separat.

Lycka till!

Uppgift 1 (materialbalans)

6 poäng

I en anläggning för syntes av ammoniak ur kväve och väte består det färsk flödet av (mol%) 74% H₂, 24,5% N₂ och 1,5% inert förening. Utflödet från reaktorn separeras i en frysanläggning och ger ett 75% utbyte av ren ammoniak räknat på den mängd ammoniak som finns i reaktorutflödet. Separatoren har sålunda två flöden ut, ett med ren ammoniak och ett med resterande gas som återförs via en splitter till reaktorns inflöde. I splittet tas en viss mängd gas ut ur systemet för att hålla mängden inert ämne på en konstant nivå i systemet. Avtappningen ur systemet avpassas så att reaktorinflödet (färskt inflöde plus recirkulationsflöde) innehåller 18% inert förening och att omsättningsgraden över reaktorn är 65% map N₂.

a) Är problemet lösbart? Motivera mha frihetsgradsanalys.

b) Om problemet är lösbart, ställ upp det ekvationssystem som krävs för att kunna beräkna sammansättningen i recirkulationsflödet (lösning av ekvationssystemet ej nödvändigt).

Svar: a) 3A
b) 14,6% H₂
11,9% N₂
13% inert

Uppgift 2 (ideal tank- och tubreaktor)

5 poäng

Den homogena gasfasreaktionen A → R + 2S skall utföras isotermt och isobart vid 650 °C och 0,3 MPa i ett reaktorsystem bestående av två lika stora seriekopplade reaktorer, en ideal tank och en ideal tub. Slutomsättningsgraden av reaktanten A skall vara 0,75.

Beräkna volymerna för följande alternativ: a) tuben först, b) tanken först, vid en produktion av 1 mol S/s vid ovan angivna betingelser. Ingående flöde till reaktorsystemet innehåller 50 % A och resten inert. Reaktionen är av första ordningen map reaktanten A med hastighetskonstanten k = 0,01 s⁻¹.

Svar: a) 4 m³
b) 4 m³

Uppgift 3 (ideal semi-satsreaktor)

6 poäng

En katalytisk vätskeprocess utförd i satsreaktor startas oftast genom att satsa reaktant i reaktorn mha pumpning. När reaktionsvolymen är uppnådd så satsas mängden katalysator i. Med detta förfäringssätt erhålls ingen reaktion under själva påfylllandet. För att påskynda reaktionen kan man satsa katalysatorn med en gång och låta reaktionen fortgå under påfyllningen. Först fyller man dock på en viss volym reaktantlösning (V_{r0} m³) för att katalysatorn skall kunna blandas ordentligt. Under ett sådant förfäringssätt kommer alltså reaktanten att ha reagerat till viss del när vi har uppnått den önskvärda reaktionsvolymen (V_r m³). Inflödet till reaktorn består av enbart reaktanten A.

Beräkna omsättningsgraden av reaktant A när reaktorn precis har blivit full. Följande övriga förutsättningar gäller:

1:a ordningens reaktion:

Hastighetskonstant:

$$k = 0,1 \text{ m}^3/(\text{s} \cdot \text{kg kat.})$$

Koncentration av reaktant i inflödet till reaktorn:

$$c_{Af} = 0,5 \text{ kmol/m}^3$$

Volymflödesthastighet av reaktant till reaktorn vid påfyllning:

$$q_f = 0,1 \text{ m}^3/\text{s}$$

Reaktionsvolym vid full reaktor:

$$V_r = 5,0 \text{ m}^3$$

Reaktionsvolym då katalysator satsas:

$$V_{r0} = 0,5 \text{ m}^3$$

Katalysatormängd satsad:

$$W = 0,5 \text{ kg}$$

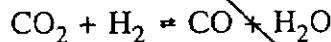
Svar: x = 0,35

Uppgift 4

(portransport)

5 poäng

Katalysatorpartikelstorlekens inverkan på reaktionshastigheten vid omvänta vattengaskonverteringen

studerades i avsikt att eliminera inverkan av pordiffusionsmotståndet vid senare mätserier. Följande försöksserier med tre olika kornstorlekar genomfördes i en differentialreaktor (kan beräkningsmässigt betraktas som en ideal tank):

Försök	1	2	3	4	5	6
Medelkornstorlek/mm	0,06	0,06	0,31	0,31	0,80	0,80
Gassammansättning i utgående flöde %						
CO	2,5	2,3	2,3	2,2	0,90	1,0
CO ₂	24,9	24,6	23,9	23,8	23,0	22,4

Utred vilken kornstorlek som inte får överskridas för att inflytandet av pordiffusion på den totala reaktionshastigheten skall kunna försummas. Fullständig motivering krävs.

Gemensamma data vid ovanstående försök:

Temperatur:	495°C
Tryck:	0,1 MPa
Ingående flödeshastighet av H ₂ :	1,50·10 ⁻⁵ m ³ /s
Ingående flödeshastighet av CO ₂ :	0,5·10 ⁻⁵ m ³ /s
Katalysatormängd:	6·10 ⁻⁵ kg.

Inert gas :

varierande mängd)

Uppgift 5

(uppehållstidsfördelning, icke-ideal reaktor)

4 poäng

För en isoterm arbetande reaktor har halten spårämne i utflödet, efter en tillsatt puls i reaktorinflödet, mätts och data ges i nedanstående tabell:

t/min	pulssvar/(mg/l)
0,1	0,2
0,2	0,17
1,0	0,15
2,0	0,125
5,0	0,07
10	0,02
30	0,001

a) Vilken typ av ideal flödesreaktor liknar denna reaktor mest? Motivera.

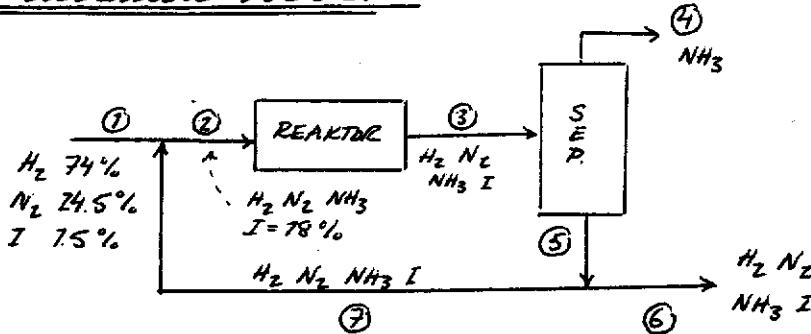
b) För en första ordningens isoterm reaktion (A → R, k = 0,15 min⁻¹) bestäm omsättningsgraden av reaktanten A i en icke-ideal reaktor med uppehållstidsfördelning som ovan. Inflödet innehåller rent A.

SVAR: a) Tenh
b) x = 0,43

Uppgift 6 (beskrivande)

4 poäng

- a) Redogör varför industriella exoterma jämviktsprocesser ofta utföres adiabatiskt.
- b) Beskriv hysteresisfenomenet vid tändning och släckning av en ideal tankreaktor som arbetar under adiabatiska betingelser då koncentrationen av reaktanten i inflödet tillåts variera.
-

Tentamen 9505271.a) Frihetsgradsanalys över anläggningen

Antal variabler: $3 + 4 + 4 + 1 + 4 + 4 + \underbrace{7}_{\text{reaktion}} = 25$

Balanskv. $4 + 4 + 4 + 4 = 16$
bl. p.t. reaktor sep. deluppt $= 76$

Specifierade flödesvariabler $2 + 1 = 3$

Hjälpsamband: Omställningsgrad $= 1$

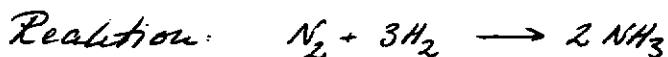
Utkryt $= 1$

Delningsförh. $= 3$

$\Sigma = 7$

Räknebas $\Rightarrow$ antal frihetsgrader = 0 LÖSBART!

b) Räknebas: 100 mol/s förs in i flöde: $F_{1,\text{tot}} = 100 \text{ mol/s}$

Själv för reaktionsomsättning R mol/s mot N_2

Delningsförhåll. $y = \frac{F_2}{F_6}$ Produktflöde NH_3 : $F_{4,NH_3} = z$

Flöden

Komponent	1	2	3	6	7
H_2	74	$y(74-3R) + 74$		$74-3R$	$y(74-3R)$
N_2	24.5	$y(24.5-R) + 24.5$		$24.5-R$	$y(24.5-R)$
I	1.5	$1.5(1+y)$		1.5	$y \cdot 1.5$
NH_3		$y(2R+z)$	$(1+y)(2R-z)+z$	$2R-z$	$y(2R-z)$
	$\sum = 100(1+y) - y(2R+z)$				

$$\text{Svart i reaktor: } \frac{1.5(1+y)}{100(1+y) - y(2R+z)} = 0.78$$

$$\text{Omsättningsgrad: } \frac{R}{y(24.5-R) + 24.5} = 0.65$$

$$\text{Uttagte} \quad 0.75[(1+y)(2R-z) + z] = z \\ (\text{över hela anläggan})$$

2. Gasfasreaktion $A \rightarrow 2R + S$ $r = kC_A$

Givet: $x_A = 0.75$ $y_{ef} = 0.5$
 $F_s^{ut} = 1 \text{ mol/s}$ $k = 0.07 \text{ s}^{-1}$
 $y_{af} = 0.5$

Sökt: Bestäm reaktorvolymerna för systemen

a) Tub-tank

b) Tank-tank $V_{tub} = V_{tank}$ i båda fallen

$$F_s^{ut} = 2F_{Af}x_A \Rightarrow F_{Af} = \frac{F_s^{ut}}{2x_A} = \frac{2}{3} \text{ mol/s}$$

$$F_A^{ut} = F_{Af}(1-x_A) = \frac{2}{3}(1-0.75) = \frac{1}{6} \text{ mol/s}$$

Beräkna F_{tot} :

$$F_A = F_A$$

$$F_R = F_{Af} - F_A$$

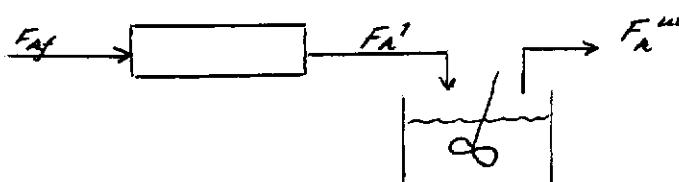
$$F_S = 2(F_{Af} - F_A)$$

$$F_E = F_{Af}$$

$$F_{tot} = 4F_{Af} - 2F_A$$

$$C_A = \frac{F_A}{F_{tot} RT} = \frac{F_A}{4F_{Af} - 2F_A RT}$$

a) Tub-tank

MB tank

$$F_A - (F_A + dF_A) - k \frac{F_A}{4F_{Af} - 2F_A} \frac{P}{RT} dV_{tub} = 0$$

$$V_{\text{tub}} = -\frac{RT}{kP} \int_{F_{A_f}}^{F_A'} \frac{4F_{Af} - 2F_A}{F_A} dF_A = -\frac{RT}{kP} \left[4F_{Af} \ln F_A - 2F_A \right]_{F_{A_f}}^{F_A'} = \frac{R''g_3}{kP^3}$$

$$= \frac{RT}{kP} \left[4F_{Af} \ln \frac{F_{A_f}}{F_A'} - 2F_{Af} + 2F_A' \right]$$

MB tank

$$F_A' - F_A^{\text{ut}} - k \frac{F_A^{\text{ut}}}{4F_{Af} - 2F_A^{\text{ut}}} \frac{P}{RT} V_{\text{tank}} = 0$$

$$V_{\text{tank}} = \frac{RT}{kP} \frac{(F_A' - F_A^{\text{ut}})(4F_{Af} - 2F_A^{\text{ut}})}{F_A^{\text{ut}}}$$

$$V_{\text{tub}} = V_{\text{tank}} \Rightarrow$$

$$4F_{Af} \ln \frac{F_{Af}}{F_A'} - 2F_{Af} + 2F_A' = \frac{(F_A' - F_A^{\text{ut}})(4F_{Af} - 2F_A^{\text{ut}})}{F_A^{\text{ut}}}$$

$$\Rightarrow 4F_{Af} F_A^{\text{ut}} \ln \frac{F_{Af}}{F_A'} - 2F_{Af} F_A^{\text{ut}} + 2F_A' F_A^{\text{ut}} = 4F_{Af} F_A' - 2F_A' F_A^{\text{ut}} - 4F_{Af} F_A^{\text{ut}} + 2(F_A^{\text{ut}})^2$$

$$\Rightarrow F_A' = \frac{4F_{Af} F_A^{\text{ut}} \ln(F_{Af}/F_A') + 2F_{Af} F_A^{\text{ut}} - 2(F_A^{\text{ut}})^2}{4F_{Af} - 4F_{Af}^{\text{ut}}}$$

Insätta av siffror:

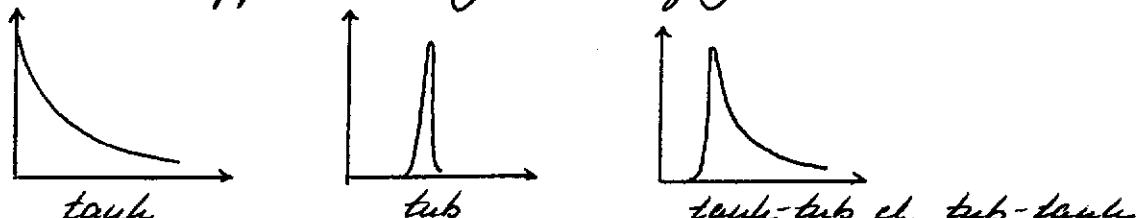
$$F_A' = \frac{\frac{2}{3} \cdot \frac{7}{6} \cdot \ln \frac{2}{3F_A'} + \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{7}{6} - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{6^2}}{\frac{2}{3} - \frac{1}{6}} = \frac{2}{9} \ln \frac{2}{3F_A'} + \frac{1}{12}$$

$$\text{Gissa } F_A' = 0.2 \Rightarrow H_L = 0.351$$

$$\rightarrow H_L = 0.278$$

$$\text{Därför } \underline{V_{\text{tub}} = 3.98 \text{ m}^3 = V_{\text{tank}}}$$

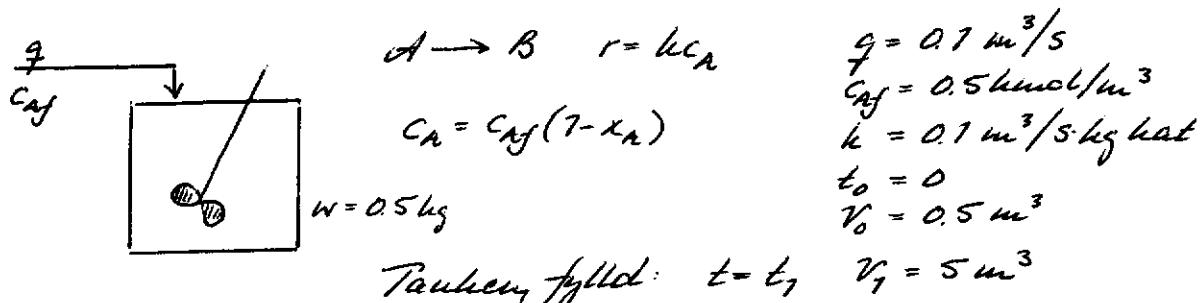
- b) Linjär process $\Rightarrow$ blandningsmodell saknar betydelse
 Samma uppehållstidsfordelning för tub-tank och tank-tub

$$\text{Därför } \underline{V_{\text{tank}} = V_{\text{tub}} = 4 \text{ m}^3}$$

3

Semi-satsreaktor

Sölt: Bestäm x_A när tanken blivit fyllt

$$\underline{\text{MB totalt}} \quad q = \frac{dV}{dt} \quad \Rightarrow V = V_0 + qt$$

$$\text{--- map A} \quad qc_{Af} - kc_A w = \frac{dc_A}{dt} = \frac{V}{V_0 + qt} \frac{dc_A}{dt} + c_A \frac{dV}{dt}$$

$$\Rightarrow \frac{dc_A}{dt} + \frac{q + kw}{V_0 + qt} c_A = \frac{qc_{Af}}{V_0 + qt} \quad (1)$$

$$\text{Låt } f'(t) = \frac{q + kw}{V_0 + qt} \quad \Rightarrow f(t) = \int_0^t \frac{q + kw}{V_0 + qt} dt = \left(1 + \frac{kw}{q}\right) \ln(V_0 + qt)$$

$$e^{f(t)} = e^{\left(1 + \frac{kw}{q}\right) \ln(V_0 + qt)} = (V_0 + qt)^{1 + \frac{kw}{q}}$$

Mult. $e^{f(t)}$ med chv. (1)

$$e^{f(t)} \frac{dc_A}{dt} + f'(t) e^{f(t)} c_A = e^{f(t)} \frac{qc_{Af}}{V_0 + qt}$$

$$\Rightarrow \frac{d}{dt} \left(e^{f(t)} c_A \right) = e^{f(t)} \frac{qc_{Af}}{V_0 + qt}$$

$$e^{f(t)} c_A = \int_0^{t_1} e^{f(t)} \frac{qc_{Af}}{V_0 + qt} dt = \int_0^{t_1} qc_{Af} (V_0 + qt)^{\frac{kw}{q}} dt =$$

$$= \left\{ \begin{array}{l} V = V_0 + qt \\ dV = q dt \\ t=0 \Rightarrow V = V_0 \\ t=t_1 \Rightarrow V = V_1 \end{array} \right\} = \int_{V_0}^{V_1} c_{Af} V^{\frac{kw}{q}} dV =$$

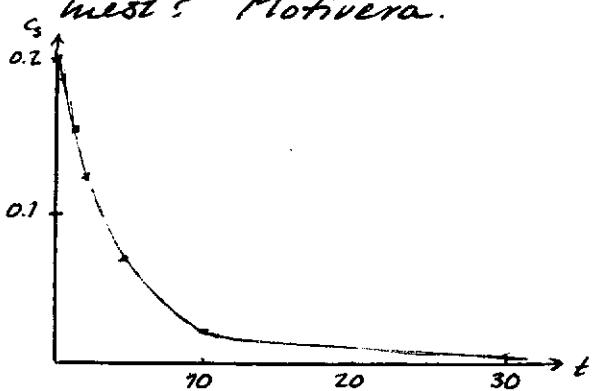
$$= \frac{c_A}{1 + \frac{kw}{q}} \left(V_1^{1 + \frac{kw}{q}} - V_0^{1 + \frac{kw}{q}} \right) = 3.609 \quad \Rightarrow c_A = 0.323$$

$$\Rightarrow x_A = 1 - \frac{c_A}{c_{Af}} = \underline{\underline{0.354}}$$

5. Upphållstidsfördelning, icke-ideal reaktor

t (min)	pulssvar c_s (mg/l)	$\frac{c_A(t)}{c_{AO}}$	$\frac{c_A(t)E(t)}{c_{AO}}$
0.1	0.2	0.985	0.193
0.2	0.17	0.970	0.162
1.0	0.15	0.861	0.126
2.0	0.125	0.741	0.091
5.0	0.07	0.472	0.032
10	0.02	0.223	0.004
30	0.001	0.077	~0

a) Vilken typ av ideal flödesreaktor liknar reaktionen mest? Motivera.

Reaktionen liknar en ideal tank

b) $E(t) = \frac{c_s(t)}{\int_0^\infty c_s(t) dt}$ $\int_0^\infty c_s(t) dt \approx \sum_{i=1}^n \Delta t_i \frac{c_s(t_i) + c_s(t_{i+1})}{2}$

$$= 0.1 \frac{0+0.2}{2} + 0.1 \frac{0.2+0.17}{2} + 0.8 \frac{0.17+0.15}{2} + \dots = 1.0275$$

Reaktion: $A \rightarrow R$ $r = k c_A$, $k = 0.15 \text{ min}^{-1}$

Linjär process - behandla som segregerat flöde

MB översatsreaktor: $\frac{dc_A}{dt} = -k c_A \Rightarrow \frac{c_A}{c_{AO}} = e^{-kt}$

$$\frac{\langle c_A \rangle}{c_{AO}} = \int_0^\infty \frac{c_A(t)E(t)}{c_{AO}} dt \approx \sum_{i=1}^n \Delta t_i \frac{c_A(t_i)E(t_i) + c_A(t_{i+1})E(t_{i+1})}{2c_{AO}} =$$

$$= 0.1 \frac{0+0.193}{2} + 0.1 \frac{0.193+0.162}{2} + 0.8 \frac{0.162+0.126}{2} + \dots = 0.57$$

$$\chi_A = 1 - \frac{\langle c_A \rangle}{c_{AO}} = 1 - 0.57 = \underline{\underline{0.43}}$$